KATALIKAS, KURIS GALĖDAMAS NEREMIA KATALIKIŠKOS SPAUDOS, NETURI TEISĖS VADINTIS GERU BAŽNYČIOS VAIKU. —Vyskupas Kettler

VISŲ ŠALIŲ KATALIKAI DARBININKAI VIENYKITĖS!

DARBININKAS

EINA ANTRADIENIAIS IR PENKTADIENIAIS

AMERIKOS LIETUVIŲ ROMOS KATALIKŲ ŠV. JUOZAPO DARBININKŲ SĄJUNGOS ORGANAS

EINA NUO 1915 METŲ. ANTRADIENIS, VASARIO-FEBRUARY 14, 1928 M. Nr. 12 KAINA 5 CENTAI

Lietuvių ir Lenkų byla Chicagoje

CHICAGO, Ill. — Amerikos spauda garsiai prabilo del Tado Kosčiuskos tautybės. Vasario 10 d. miesto rotužėje lietuviai gavo progą iškelti šį taip svarbų klausimą William McAndrew, buv. mokyklų perdėtinio byloje.

Šio miesto mokyklų "board'as nesenai išleido brošiurą, kurioje Tadas Kosčiuška pažymėtas teisingai lietuviu.

Lenkai pamatę pakėlė protestą ir reikalavo, kad tą brošiurą sudegintų, kaip kad jie reikalavo, kad sudegintų Majoro Thompsono išleistą brošiurą, kurioje grafas Pulaski pažymėtas lietuviu.

Chicagos Katalikų Federacijos apskritys, kuris atstovauja tūkstančius draugijų įdavė peticiją ir dokumentus įrodydami, kad Kosčiuška buvo lietuvis, o ne paliokas. P-nas McAndrew pašauktas pasakyti del ko jis įdėjo Kosčiušką lietuviu ir iš kur jis tas žinias sėmė. "Darbininke" jau buvo rašyta, kad lenkai sukėlė kačių koncertą del pažymėjimo, kad Pulaski yra lietuviu. Bet brošiuroje "Lest We Forget" Kosčiuška pažymėtas lenku. Lenkams pradėjus protestuoti nesnaudė ir lietuviai. Jie nesisavino Pulaski ir atidavė jį lenkams, bet įdavė rezoliuciją del Kosčiuško tautybės. Teisybė turi imti viršų. Amerikos lietuviai visur organizuotai turi reikalauti, kad valdžios įstaigose, spaudoje ir mokyklų rankvėdžiuose Kosčiuška būtų minimas lietuviu, o ne lenku.

MARAS INDIJOJ EINA DIDYN

Neatsižvelgiant padarytų atatinkamų žygių, maras Indijoj tebesiaučia. Kasdien miršta po kelis šimtus žmonių. Daug žmonių iš maro paliestų sričių bėga. Iš vieno miesto pabėgo daugiau kaip 50 tūkstančių gyventojų. 25 tūkstančiai gyvena anglų įrengtose sveikatos stovyklose. 60 tūkst. žmonių nuo maro įskiepyta.

Banditus, kurie nužudė lietuvį, sugavo

CLEVELAND, Ohio. — Sausio 31 d. St. Louis mieste Missouri valstijoj detektyvai sugavo žmogų, kuris pasirodė esąs kaltininkas nužudyme lietuvio Zaborskio.

Vasario 5 d. jis buvo atgabentas čia ir parodytas J. Urbšaičiui, kuris iš keletą kitų išskyrė ir pasakė, kad tas atliko tą biaurų banditišką darbą.

Jis pasidavęs vardu George Germain, 33 metų amžiaus. Jis Urbšaitį irgi pažino.

Sugautasis plėšikas prisipažino kaltu apiplėšime Citizens Savings banko sausio 13 d., kur revolveriu privertė A. Jankauskiutę-Vilkelienę atiduoti pinigus.

Jis prisipažinęs apiplėšime Lietuvių Banko ir nužudyme Zaborskio ir išdavęs savo draugą, kurio vardo nežinąs, o tik vadinąs "Raudonukas." Plėšikas sako, kad jiedu nenorėjo nušauti Zaborskį, o tik buvę susinervavę ir varydami Zaborskį ir Urbšaitį į rusį netikėtai paleidę šūvį. Iššovus jiedu nusigandę ir pabėgę. Krečiant jį rasta $113 popieriniais. Sako, kad jis kaltinamas ir dar kituose apiplėšimuose.

Policija tikisi ir jo draugą pagauti.

VARGŠUI... NUKANDO NOSĮ

KAUNAS. — Vienas kaunietis žydas pirklys ruošėsi su reikalais išvažiuoti kai kurį ilgesnį laiką į Vokietiją ir atsisveikino su žmona. Tačiau vargšui neteko to padaryti. Kai tik jis apsikabino žmoną, kur buvęs kur nebuvęs jų kambarinis šuo, kuris tą visą atsisveikinimo sceną atidžiai sekė, strykt — prišoko ir, matyt, norėdamas kuo nors padėti savo šeimininkei, tik kapt ir nukando pirkliui nosį. O gal ir jis norėjo pabučiuoti poną. Tik, mat, kaip šuo, tai ir nemoka žmoniškai bučiuotis — vis šuniškai. Todel gal ir iš meilės nukando savo šeimininkui nosį.

Na, kaip ten bebūtų, vienu žodžiu, išėjo taip, kad pirklys liko be nosies ir vietoj Vokietijos pateko į ligoninę. Pasirodo, kad su šunimis reikia atsargiau elgtis. Ką gi, begėdžiai, temokėdami tik šuniškai bučiuotis, gali visiems savo garbintojams nukandžioti uostomąsias.

16 VASARIO 1928

Jau dešimtis metų nuo tosios dienos,
Kai aušra tėvynei prašvito; —
Ji laisvę atgavo; nuo jos
Kietieji retėžiai nukrito.

Dešimti jau baigiasi metai šiandien,
Dešimti skausmų ir laimėjimų metai!
Bet einant lietuviams išvien
Nebaisūs pavojų, verpetai!..

Mes gėrimės laisve savos
Tėvynės, kovojusios žiauriai,
Ilgai pavergtos Lietuvos
Paniekintos išgamų biaurųjai.

Tad kilki jauna Lietuva!
Klestėk, kaip esi jau žydėjus!
Nukrito vergijos našta,
Ką priešas tau buvo uždėjęs!

Turi jau savas įstaigas,
Mokyklas, taip pat kareiviją;
Ir priešų išblaškius bangas
Laisva jau keliauji į plačią žmoniją.

O gal dar Aukščiausiasis duos:
Ateis tau linksmesnė gadynė
Kad Vilniuj trispalvė plasnos,
Ir laisva bus mūsų sostinė.

Suteiks tad mums laimę Tasai,
Kurs meilės čia spindulius barsto
Kada Lietuvos karžygiai,
Klūpos prie mūs patrono karsto!

E. Vaišnoras-Ventys

1928 m. I-2 d.

Baisi eksplozija Everette

EVERETT, Mass. — Pereitą penktadienį čia įvyko baisi ekspliozija. Ekspliodavo Beacon aliejaus kompanijos didžiuliai katilai. Ugnis greit apėmė visą aliejų ir degė su didžiausiu smarkumu. Liepsna iškilo apie 150 pėdų į viršų. Tos kompanijos išdirbystėje dirbo apie šimtas darbininkų ir iš jų dešimts sudegė ant vietos, o apie 30 sunkiai apdegė ir greičiausia keliolika iš jų mirs.

Ugnis sunaikino kompanijos namus ir mašinas. Nuostolių už apie 50,000 dolerių. Nuo ekspliozijos nukentėjo šio miestelio ir apylinkės gyventojai. Daug namų apardė ir langų išharstė.

Bostono ir vietos bankai tuoj atidarė skyrius aukos nelaimingųjų šelpimui.

Būk idejos apaštalas!
Platink "Darbininką!"
Vajus dar tebeina!
Pasipelnysi ir pats!
Tik nelauk! Hurry up!

Romanui Bausmė Patvirtinta

LIETUVIŠKOS DAINOS PER RADIO

Trečiadienį, vasario 15 d. Montello Šv. Roko parapijos rinktiniai dainininkai susiorganizavę į Glee Club, vadovaujant muzikui p. Burke, dainuos lietuviškas dainas per radio Bostono stotį W. N. A. C. Dainuos nuo 8 iki 8:30 val. vakare. Užsistatykite radio ir klausykittės gražių dainų visą pusvalandį.

PILSUDSKIS TARIASI DEL ATSAKYMO LIETUVAI.

"Ilustrowany Kurjer Codzienny" pranešimu, Lietuvos atsakymas į lenkų notą būsiąs smulkiai apsvarstytas. Tuo klausimu Pilsudskis jau konferavęs su Zaleskiu ir užsienių reikalų ministerijos rytų skyriaus viršininku Holuvko. Lenkų atsakymas į notą, spėjama, būsiąs duotas dar šią savaitę. Atsakymo rezultate, pasak laikraščio, jau bus laukiama užmezgimo betarpiškų lenkų lietuvių derybų, kurios įvyksiančios vasario mėn. arba bent taip, kad prasidedant Tautų Sąjungos tarybos kovo mėn. sesijai lietuvių lenkų derybų pradžia jau būtų įvykęs faktas.

"Czas" ryšy su Lietuvos atsakymu rašo, kad artimiausiais mėnesiais lietuvių lenkų derybose bus liečiami tik techniško ir ūkiško pobūdžio klausimai, bet ne politiniai. Tačiau, esą, nežiūrint to, jos vis delto reiškiansios labai svarbų žingsnį priekin šalinant kliūtis tarp Lenkijos ir Lietuvos.

NORĖJO IŠSPROGDINTI VILNIAUS KARO SANDĖLIUS

VARŠUVA. — "Ilustrowany Kurjer Codzienny" praneša apie šiomis dienomis darytą pasikesinimą užpulti karo sandėlius Vilniuj. Sargybinis, pastebėjęs naktį du žmones, slinkusius prie vieno sandėlių trobesių, sušuko "stok," tačiau nežinomieji krito ant žemės ir pradėjo šaudyt. Vieną kulka kareiviui pataikė į koją. Į šūvius ir sužeisto kareivio šauksmus atsiliepė kitos sargybos ir pradėjo užpuolikus vytis, bet del nakties tamsumos jie suimti nepavyko. (E.)

EMGRACIJOS ĮSTAIGŲ REVIZIJA

Tenka patirti, kad nuo sausio 16 d. emigracijos referentūra ėmė revizuoti visas esančias Kaune emigracijos įstaigas.

KONGRESAS SVARSTYS PROJEKTĄ PAGELBĖTI ATEIVIAMS

WASHINGTON, D. C.— Senatoriaus Copeland naujas projektas pagelbėti ateiviams su pirmaisiais pilietybės popieriais parsitraukti savo žmonas ir nepilnamečius vaikus buvo svarstytas ir priimtas Senato emigracijinės komisijos. Dabar toji komisija šį naujį projektą paduos svarstymui Kongresui.

Sulig to projekto, visi ateiviai išsiėmusieji pirmas pilietybės popieras iki liepos 1 d. 1927 metų, gali atsitraukti savo žmonas ir vaikus iki 18 metų, nes jie įeitų į taip vadinamą "parinktinę kvotą." Bet maža vilties, kad Kongresas tokį projektą priimtų.

ĮTEIKTA KAUNO METROPOLIJOS MEDALIAI

Katalikų Veikimo Centro atstovai įteikė Kauno Metropolijos sidabrinį medalį Jo Ekscelencijai Seimo pirmininkui ir Valstybės vicepreziden̄tui Al. Stulginskiui ir bronzinius medalius Metropolijos įsteigimo metu buvusio Ministerių Kabineto nariams.

ŠAUKS SINODĄ

VILNIUS. — Turimomis žiniomis, Vilniaus arkivyskupas Jalbrzykowski's esąs sumanęs sušaukti 1930 m. Vilniaus arkidiecezijos sinodą. Dabar išrinkta priruošimo komisija, kurios pirmininku paskirtas sufraganas vysk. K. Michalkiewicz'ius. Nariais visi lenkai kunigai ir tai išimtinai endekai.

KAUNAS. — Vasario 11 d. Vyriausis Tribunolas patvirtino Jonui Romanui 6 metų kalėjimo bausmę už nužudymą pulk. dr. Brundzos.

Bet šis teismas panaikino karo teismo uždėtą piniginę bausmę 36,000 litų išmokėti pulk. Brundzos šeimynai ir taipgi laidotuvių išlaidas.

Na, gal prie tam tikros progos Valstybės Prezidentas Romanui bausmę dovanos. Bet maža vilties, nes ir Prezidentui netaip lengva tą padaryti.

NAUJI SUĖMIMAI VILNIAUS KRAŠTE

VILNIUS. — "Dzienik Wilenski" pranešimu, Suvalkų srity suimti penki buvę lietuvių seminarijos mokiniai ir keli lietuviai. Visi kaltinami tariamuoju šnipinėjimu Lietuvos naudai.

RYGOJ NUTEISTA 20 KOMUNISTŲ

Sausio 23 Rygoj buvo baigta 29 komunistų byla, kurios nagrinėjimas truko 3 dienas. 20 kaltinamųjų nuteista nuo 6 metų sunkiųjų darbų kalėjimo iki 3 metų tvirtovės. 9 kaltinamieji del įrodymų stokos ištcisinti.

Paskutinėmis dienomis Liepojoj ir Rygoj padaryti nauji komunistų suėmimai. Suimti 5 asmenys.

NAUJA BĖDA LENKIJOJ— PERPILDYTA KALĖJIMAI

VARŠUVA. — Del perpildytų kalėjimų Lenkijoj, ministerių kabinetas nutarė įvesti arešto namus, į kuriuos iki 7 dienų bus dedami neaiškūs nusikaltėliai.

ABRAHAM LINCOLN

(Ištrauka)

Tvirtai, bet be piktumo, ir mylėdamas visus, Linkolnas kovojo už vergijos panaikinimą. Kovojo pasekmingai. Linkolnas buvo prakilniausias J. Valstijų prezidentas ne delto, kad laimėjo baisiausį naminį karą, bet kad toje kovoje parodė labai prakilnią sielą. Užtat mes jį giriame ir gerbiame.

Linkolnas panaikino vieną vergiją, bet jų vietoje atsirado kitos. Streikuojantieji mainieriai vakarinėje Pennsylvanijoje yra baisesnioje vergijoje negu anų metų negrai. Negrai turėjo pastogę, turėjo ką pavalgyti. Dabartiniam Linkolno įpėdiniui, matomai, ne labai terūpi mainierių vergija, jų badas ir šaltis. Jei jam ir rūpi, tai jis to neparodo. Spauda irgi tyli.

Pažiūrėkim į Lietuvą. Kas šiandiena yra ten pasakęs žodžius, panašius į Linkolno: with firmness in the right as God gives us to see the right? Niekas. Mes dabar girdime iš Lietuvos tuos žodžius: Taip turi būti, kaip aš noriu! Tas gera, tas teisinga, kas man taip atrodo. Visi kiti klysta. Mano tiesa, mano teisė.

Pasaulyj visuomet buvo mažai tokių prakilnių žmonių kaip Linkolnas. Gal dar mažiau jų yra mūsų laikais, greičiausia visai nėra. Pasaulis susmulkėjo. Juolabiau tad gražiai atsimuša prakilnus Linkolno asmuo ant dabartinių laikų pilko, smulkių žmonių fono.

Lai Linkolno asmuo ir darbai būva mums įkvėpimu, pavyzdžiu.

Žinios iš Lietuvos

UŽ 10 LITŲ 3 MĖNESIAI KALĖJIMO

Sausio 21 d. apygardos teismas svarstė Antano Žemaičio bylą už įžeidimą teismo įstaigos. Žemaitis anksčiau turėjo teisme bylą del kelio ir taikos teisėjas buvo nubaudęs jį 10 litų bauda. Žemaitis padavė apeliaciją; kai apygardos teismas svarstė jo apeliacijos bylą del kelio ir valstybės gynėjas pareiškė nuomonę patvirtinti taikos teisėjo sprendimą tai kalt. Žemaitis susijaudinęs pareiškė: "bloga valstybė jei tokius gynėjus pastato." Apygardos teismas už šių teismos įstaigos įžeidimą Žemaitį nubaudė trims mėnesiais paprastojo kalėjimo.

NUSTOJO PROTO...

TRYŠKIAI (Šiaulių ap.) Pereitų metų gruodžio mėn. apie 13—15 d. p. Molienė, gyvenanti Tryškių miestely, Telšių g-vėj, nustojo proto, kurią dabar neseniai išvežė į nustojusių proto ligoninę Kalvarijom (Mariampolės apskr.). Priežastis tam esanti tokia: gavusi iš Amerikos laišką su pranešimu, kad jos brolis Amerikoje miręs. Ta žinia labai ją išgąsdinusi ir pradėjusi ji iš tos priežasties svaigti. Apie gruodžio mėnesio 13—15 d. ir visai nustojo proto...

KELSIS IŠ NUMIRUSIŲ SEIMAS?

Šiemet Seimui išlaidų skirta 917,880 litų, kai tuo tarpu pernai tebuvo 700,532 litai. Vadinas, šiemet Seimui skirta daugiau negu pernai. Tuo būdu reikia tikėtis, kad skirtieji pinigai neišlėks su gervėmis kažin, kur, bet eis ten, kur reika, vadinas, pačiam Seimui, jo nariams — atstovams ir etc. Taigi reikia laukti, kad Seimas vėl pradės savo darbą ir, kurį laiką miegojęs letargo miegu, vėl pradės valdyti kraštą.

DEL KETURIŲ LITŲ

Gruodžio pabaigoj Panemunėlio valsč. Virbiškiuose Antanas Čypas susibaręs su žmona. Žmona jį išbarusi kam pragėręs 4 litus. Vyras smarkiai supykęs, nuėjo į Joneliškių kaimą pas savo brolį ir jo negyvenamoj troboj pasikorė.

Su Pirmu Čiauduliu

—imkite HILL'S Cascara-Bromide-Quinine. Pribaigia šaltį į 24 valandas, nes sulieka keturius reikalingus dalykus sykiu. Sustabdo šaltį, sulaiko karštį, atidaro vidurius, suvikrina sistemą. Nepasitikėkite mažesniu pagelbininku, nes šaltis dalykas rimtas. Gaukite HILL'S tuojaus!

Raudona Dėžė 30c Visur

HILL'S Stebdo Šaltį

PIRMAS ATSITIKIMAS ARESTAVIMO UŽ PREKYBOS BANKROTĄ

Paskutiniu laiku užsienio firmos pradėjo labai nenoriai teikti Lietuvos pirkliams kreditus todel, kad Lietuvoje esą labai lengva bankrutuoti, nes iki šiol nebuvo nė vieno atsitikimo, kad teismas suimtų subankrutijusį pirklį.

Paskutiniu laiku teismas ėmėsi griežčiau persekioti bankrutuojančius, kas jau padarė tam tikro įspūdžio ir užsieniuose.

Taip užsienio firmos iškėlė bylą prieš Kauno manufaktūros pirklį N. Rabinavičių dėliai bankroto.

Apygardos teismas pripažino jį kaltu ir nutarė suimti.

Tai yra pirmas atsitikmas Lietuvoje, kuomet pirklys sodinamas kalėjiman už bankrotą.

Iškilo klausimas, kieno lėšomis suimtasis turi būti užlaikomas kalėjime, bankrutavusio, kreditorių, ar valstybės lėšomis. Šiomis dienomis Apygardos teismas nagrinėjo šį principinį klausimą. Kreditorių reikalų gynėjai įrodė, kad suimtasis turi būti užlaikomas valstybės lėšomis.

Apygardos teismas taip ir nutarė.

VALSČIUOSE ĮVEDAMAS PRIVALOMAS PRADŽIOS MOKSLAS

Dusetų valsčiaus taryba vienbalsiai nutarė šiais 1928 metais, įvesti Dusetų valsčiuje visuotiną priverstiną pradžios mokyklų vaikų mokymą, šelpiant beturčius pinigais ir mokslo priemonėmis.

NAUJAS ORDENAS

Vasario 16 d. paminėti valdžia steigiantį naują ordeną, kuris vadinsis "Gedimino ordenu." Jis būsiąs 4 l. ir pirmas laipsnis būsiąs labai šaunus: kaspinas per petį ir ordenas ant munduro, — o trečias laipsnis — ordenas būsiąs duodamas kariškiams ir civiliams.

GRAŽUS MOKYTOJO PAVYZDYS

DELTUVA. — Deltuvos parap., Tatkūnų kaimo pradžios mokytojas Kostas Skyrelis — gražiausias liaudies švietimo pavyzdys, šimet pasižymėjęs uoliu laikraščių platinimu. Gerbiamas švietėjas, pasiaukojęs kilniam darbui apėjo savo mokyklos apylinkės kaimus, užeidamas beveik į kiekvieną kiemą, prikalbindamas 1928 m. užsisakyti katalikišką laikraštį. Ištvermingo darbo vaisiai puikūs: surinko 54 katal. laikraščių prenumeratorius!

Gerb. mokyt. K. Skyrelis yra šiems metams išrinktas Deltuvos "Pavasario" kuopos pirmininku ir K. V. C. skyriaus valdybos nariu. Uoliu idėjos darbininku visi katalikai patenkinti.

Garbė ir padėka tikrajam liaudies švietėjui!..

DAINŲ ŠVENTĖJ DALYVAUS APIE 8000 DAINININKŲ

Visos Lietuvos chorų vedėjai susivažiavusieji į šventės kursus Kaune II Dainų Šventės Komitetui yra patiekę raštu pasižadėjimus atvykti dalyvauti ruošiamoje šventėje su savo chorais: iš Didžiosios Lietuvos 4145 ir Mažosios Lietuvos — 900, viso 4045 dainininkų(-kių). Nedalyvavusieji kursuose — susivažiavime choro vedėjai iš įvairių Lietuvos vietų siunčia daug pranešimų Komitetui, pasižadėdami dalyvauti su savo skaitlingais chorais. Bendras pasižadėjusių chorų dainininkų skaičius iki sausio mėn. 21 d. jau siekė 6370 asmenų ir be to, dar buvo gauti 10-ties chorų pranešimai, kurie pasižadėjo dalyvauti ir skaičių nurodyti kiek vėliau. Paskutinėmis dienomis gauti pranešimai dar nesuskaitvti. II Dainų Šventės Komitetas tų pranešimų kas dieną gauna labai daug ir numatoma, kad netrukus jų dar daug suplauks ir tuo būdu šventėje dalyvaus ne mažiau 7000-8000 dainininkų(-kių).

LIETUVOS KARININKAI KVIEČIAMI Į TARPTAUTINES ARKLIŲ LENKTYNES NICOJE

Šiemet, baandžio m. 18-24 d. Nicoje įvyksta tarptautinės arklių lenktynės. Lenktynių komitetas kreipėsi raštu per Lietuvos vyriausybę, kviesdamas tose rungtynėse dalyvauti ir Lietuvos kariuomenės karininkus.

ISTORIŠKOS VERTĖS IR DIDELĖS REIKŠMĖS PRIETAISAS

Šiaulių sunkiųjų darbų kalėjime, ant aukštutinių aukštų buvo savotiškas kankinimo prietaisas, kuris reikalingas padėti į muziejų. Tas prietaisas buvo vartojamas žmonėms kankinti, juos plakti. Jį vartojo vokiečiai laike okupacijos Lietuvoje.

Ne vienas lietuvis kaimietis yra buvęs kankinamas ant to prietaiso, verčiamas prisipažinti apie laikymą pabėgusių rusų belaisvių arba apie laikymą paslėptų ginklų.

Prietaisas yra tokiu būdu padarytas. Yra tai neaukštas, lyg skobnelis (staliukas), prie kurio kojų pritaisyti dirželiai. Privedę prie to prietaiso žmogų, pririšdavo dirželiais prie skobnelio kojų kankinamo kojas, pelenkdavo kankinamojo kūną per visą skobnelį kniūpščią ir jo rankas vėl tokiais pat dirželiais pririšdavo prie antrųjų skobnelio kojų. Taip pritaisę, žmogų plakdavo.

Tą istoriškos vertės "dokumentą" labai pravartu visai nepriklausomai Lietuvai prisiminti ir jį tinkamoje vietoje padėti prieš mūsų dešimties metų nepriklausomo gyvenimo sukaktuves, kurios turi pradžią nuo 1918 metų — nuo vokiečių okupacijos laiko.

Žmogau, gyvenk taip, kad tavo darbai būtų gyvesni už tave patį. —R. Strupas.

Ar Tai Ne Iškilmingas Ir Puikus Pajautimas? BRIGGS

OLD GOLD

Tai švelnesnis ir geresnis cigaretas

Išrukysi vežimą ir kosulio neturėsi.

15¢

Produktas P. Lorillard Co., Est. 1760

Okupuotoje Lietuvoje

DARBININKŲ UNVERSITETAS VILNIUJE

Katalikų studentų draugijai "Odrodzenie" vadovaujant, stengiama Vilniuje katalikams darbininkams universitetas, kuris pradžioje turėsiąs 100 klausytojų.

SOVIETŲ ŠNIPAI VILNIUJ

Lenkų laikraščiai rašo, kad Vilniaus krašte susekta Sovietų Rusijos šnipų organizacija, kuriai vadovavęs kilęs iš Vilniaus krašto Sovietų gen. štabo karininkas Mikolajūnas.

PLEČKAITIENĖ JERONIMIENĖ UŽSIENIN

KAUNAS. — Teko patirti, kad Jeronimo Plečkaičio žmona šiomis dienomis prašė Min. Pirmininką leisti jai išvykti užsienin.

RINKIMŲ "LAISVĖ"

SUVALKAI. — Suvalkų krašte įvyko nauji lietuvių suėmimai. Suimta V. Liet. Mokyt. Seminarijos moksleiviai: Vaitakiemio sodž. — Staskevičius Jonas ir Stanelis Antanas, Pinske — Levanavičius Kastas ir Murinas Jonas (iš Seimų) ir Punsko sodž. gyventojai A. P. Brilius, M. Brilius ir Baliūnaitė tą pačią dieną tapo paleisti, visi gi kiti sausio 14 d. buvo nuvaryti į Suvalkus ir ten po kelių valandų daktilioskopinės bei fotografinės praktikos, kurią visi turėjo pereiti, tapo paleisti.

Įdomiausi suėmimo motyvai: suimtieji buvo kaltinami *raginę žmones rinkimų seiman dieną balsuoti už tautinių mažumų sąrašą* ir vienas jų (Staskevičius) *dalyvavęs 1927-XII-29 d. provincijos atstovų suvažiavime Vilniuje.*

Paleidžiant, suimtieji buvo įspėjami nesiimti jokios "priešvalstybinės" agitacijos.

Štai kokia "rinkimų laisvė!"

VAGYS VEIKIA

VILNIUS.—Pereitų metų gruodžio mėn. Vilniuje buvo padaryta 1600 įvairių prasižengimų, kurių pirmą vietą užima vagystės (827).

BĖGA, BĖGA, O NEMATYT

VILNIUS.—Lenkų spauda labai dažnai triukšmingai praneša, kad iš Lietuvos atvyksta Vilniun kas kartas daugiau emigrantų. Tuo tarpu visos tos žinios pasirodo iš piršto išlaužtos, nes tų naujų emigrantų, kaip nebuvo taip ir nėra.

GUDŲ DELEGACIJA PAS ARKIVYSKUPĄ

Sausio mėn. 5 d. Žodiškių parapijos gudų delegacija apsilankė pas arkivyskupą Jalbrzykovskį reikalaudama gudiškų pamaldų ir pamokslo, kurį dabartinis Žodiškių klebonas kun. Droniezius panaikino. Arkivyskupas, kaip praneša "Biel. Krynica" sutikęs gražinti gudiškų pamaldų dalį, jeigu ketvirtoji parapijiečių dalis pasirašysianti, kad norį gudiškų pamaldų.

ADUTIŠKIS. — Nors nesiliauja įvairūs persekiojimai, ir grąsinimai iš visų pusių, bet mūsų jaunimas drąsiai dirba kultūros ir švietimo darbą.

Išleidus iš kalėjimo bažnytinio choro dalyvius, už giedojimą lietuviškai, vietos šovinistai lenkai džiaugėsi sakydami, "dabar jau jie nebenorėsią rodytis viešai su savo lietuviškumu," — bet apsivylė.

Praeitų 1927 m. gruodžio 26 d. vietos jaunimo ir "Rytoj" skyriaus rūpesniu buvo surengtas vakaras.

Vaidino dramą "Vergijos Griuvesituose," kurios patriotinis turinys sukėlė visų ūpą. Vaidino įgudę artistai mėgėjai, taip kad beveik trūkumų, ir nebuvo. Baigus vaidinti p. L. Bielinio vedamas choras padainavo keletą liaudies dainelių, o baigė Lietuvos himnu. Pradėjus chorui himną, publika sustojo ir visi iki vieno pradėjo traukti. Visi giedojo tautos himną pakeltu ūpu.

Pažymėtina, kad pirmą kart pavyko gauti leidimas viešai scenoje giedoti himnas, kn iki šiam laikui nebūdavo. Pertraukose ir šokiuose griežė vietos lietuvių jaunimo dūdų orkestras.

Šokius pradėjo ir baigė suktinu ir kitais tautiškais žaidimais.

Pakartina ir kitų vietų jaunimai uoliau žiūrėti į šviesos kultūros darbą, o Adutiškiečiai lai būna pavyzdžiu.

Nedaryk, ką peikia tavo sąžinė, ir nekalbėk kas nesutinka su tiesa. Laikykis to, kas švariausia, ir tu atliksi visą savo gyvenimo uždavinį.—Markus Aurelijus.

Kiekvienas, kam tik rūpi žinoti, kas dedasi mūs kariuomenėj, kam rūpi krašto gyvenimas, Vilniaus atvadavimas ir kariuomenės su visuomenė susiartinimo idėja, privalo užsisakyti kareivių laikraštį

"KARĮ"

"Karys" rašo ne tik apie įvairius Lietuvos kariuomenės reikalus, bet ir duoda žinių iš Lietuvos ir iš užsienio.

Visiems šviesesniems žmonėms svarbu skaityti "Karį," nes jis spausdina bendro lavinimo raštų, įvairenybių iš naujų mokslo išradimų. Kariuomenės švietimo komisijos "Kary" skelbia savo pranešimus apie kariuomenės švietimą, kurie įdomu žinoti kiekvienam žmogui švietėjui.

"Karys" praneša, ką valstybės veikia karo srityj, kaip jos ginkluojasi, kokius naujus karo pabūklus išranda ir ką pasaulis gali laukti ateity, kokie karai gali kilti.

"Karys" daug rašo del visuomenės susiartinimo su kariuomene, nes tik susiartinę tegalėsime įvykdyti savo amžiną troškimą — Vilniaus Gedimino pily pakelti Lietuvos vėliavą.

"Karyj" yra daug paveikslų, reginių, apysakų, ellių, įvairenybių, juokų ir t. t.

"Karys" deda daug atsiminimų iš Lietuvos kariuomenės kovų ir kūrimosi, kurie kiekvienam skaitytojui parodys, kiek lietuvių tauta turėjo pakelti vargo ir aukų, kol iškovojo nepriklausomybę.

Kiekvienas jaunuolis, kuriam reikės atlikti karo tarnybą, turi skaityti "Karį," kad iš anksto susipažintų su kariuomene. Toks jau nuolis patekęs kariuomenėn iš karto jausis pažįstąs ją ir pasiruošęs tai garbingai tarnybai.

Kiekvienas sportininkas privalo skaityti "Karį," nes jis paduoda daug sporto žinių iš Lietuvos ir užsienio.

"Karį" redaguoja pulk. leit. Burokas.

Metiniai "Kario" prenumeratoriai dovanai gauna priedą — gražų, spalvuotą sieninį Karių Kalendorių. Kalendorius dalininko darbo, papuoštas paveikslais ir surašyti jame žymesnieji lietuvių ginklo nugalėjimai nuo pat senovės ligi šių dienų.

"Kario" kaina metams 15 litų, pusmečiui 8 litai, 1 mėn. 1.50 ct. Užsieny $2.50.

Adresas: Kaunas, Nepriklausomybės Aikštė, "Kario" Redakcija.

PRAĖJUSIEJI 1927 METAI

Pradedant naujuosius metus, pravartu yra akį mesti atgal į praeitį, pravartu susidomėti tuo, kas nuveikta, padaryta praeitais metais, kas buvo blogo ir kas gero, nes tik gerai apsvarste atliktuosius darbus, mes galime tinkamą planą sustatyti ateičiai, darbams, kuriuos privalome pirmoje eilėje atlikti.

Kaip visur kur, taip ir praeituosius metus, mūsų spauda toli gražu nevienodai įvertina. Vienur, kaip tai, tautininkų oficiozinėje spaudoje, kaip visuomet, taip ir dabar kalbama vien apie laimėjimus, tuo tarpu kaip visa kita lietuviškoji spauda tų tautininkų laimėjimų visai nepastebi.

Laimėjimai vidaus sutvarkyme? Sunku būtų tai tvirtinti. Mūsų valstybė dar jaunutė. Štai tik 10 metų tesukaks, kai josios Nepriklausomybė buvo paskelbta. Tvarkyti reikėa visas gyvenimo sritis. Šadis sėkmingai žengia pirmyn, jei gerynėigos planas yra iš anksto tinkamai nustatytas. O tuo tarpu mes matome, jog svarbiausioji šalyje įstaiga, kuri tokius planus gamina, leisdama šalininkų įstatymus, Seimas, jau beveik metai visai nebesidarbuoja. O tų darbų įstatymų leidimo srity turime daug, neapsakomai daug, nes esame dar jauna valstybė — piliečių santykiams tvarkyti turime net 4 kodeksus, visus iš svetur atneštus; reikia kas galima vienodinti; Lietuvos gyvenimui taikyti, o tai ne vienų metų darbas.

Sunku būtų pasigirti, kad būtų daug kas padaryta mūsų ekonomiško gyvenimo vystymuisi. Labai garsiai kalbėta vasaros vidury apie gausų būsimąjį javų derlių, — pasirodė, jog tasai javų derlius vargu daug didesnis bus už pereitų metų derlių. Viena reikia pasakyti, jog mūsų gyvulių augintojai yra patyrę šiais metais labai skaudaus smūgių. Arklių kainos nedaug kuo skiriasi nuo pereitų metų, bet už tai karvės, o ypatingai kiaulės, kuone dvigubai atpigo. Pereitais metais už penėtas kiaules, 1 kg. gyvo svorio, mokama būdova po 2.50 lit. iki 3 litų, šinis metais jų kaina yra nupuolus iki 1.50 lit. už kg. Tatai labai skaudžiai turi pajusti Lietuvos ūkininkai, ypatingai kiaulių augintojai. Keleta metų atgal tiek vyriausybėje, tiek mąstančioje visuomenėje buvo įsivyravęs nusistatymas, jog Lietuvos ūkininkas privalo griebtis gyvulininkystės, gyvulių auginimo šakos ir jają plėsti. Ūkininkai buvo pradėję eiti minėtu keliu. Štai šiandien mes matome, kad tam kilniam pasiryžimui suduotas skaudus smūgis. O kas tautininkų padaryta, kad to smūgio būtų išvengta? Sunku, bet reikia prisipažinti, jog nieko. Štai, žiūrėkime, ir mūsų prekybos balansas, ypač pastaraisiais mėnesiais, jau virto pasyvus, tai yra, mes mažiau prekių į užsienį beišvežame, bet daugiau jų įsivežame, tokiu būdu mūsų auksas pradėjo plaukti į svetimus krštus. Giriamasi, jog bedabių nebesigirdi, o — nenorima prisiminti, jog apie 25 tūkstančius mūsų darbininkų, t. y. maždaug visas Lietuvos natūralus prieauglis yra iškeliavęs į užsienį, į Braziliją, Argentiną ir tt. "laimės" ieškoti.

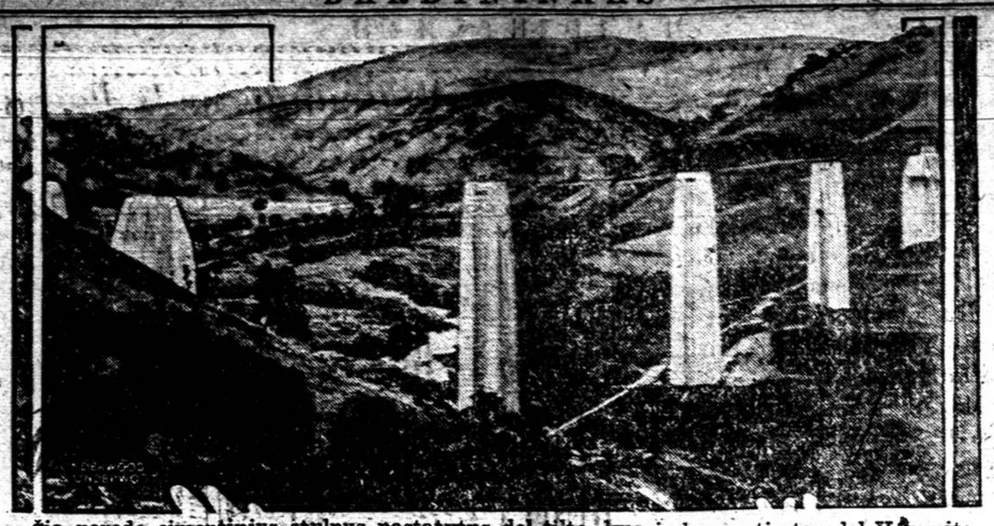

Čia parodo cimentinius stulpus pastatytus del tilto, kusris bus nutiestas del Yosemite Valley gelžkelio, Pleasant Valley, Calif. Jų viršūnės yra aukščiau negu 20 lubų aukščio namo.

Kas padaryta plentų, geležinkelių srity? Pasakysime taipgi, jog jokių naujų plentų, jokių geležinkelių nevesta, o juk sakoma, kad gyvenimas vietoje nestovi; jei jis nežengia pirmyn, tai jis daro žingsnius atgal, o tai labai liūdna.

Ypatingų triumfų pasisavina tautininkai dėliai "laimėjimų" užsienio politikoje.

Svarbiausias Lietuvos užsienio politikos uždavinys iki šiol buvo atgauti Vilnių, arba bent daryti žygius, kad mūsų senosios sostinės grįžimas palengvėtų.

Dėliai tos tatai svarbiausios priežasties sutrukdytas savo laiku buvo ir konkordato su Apaštališkuoju Sostu sudarymas, ką tautininkai šiandien laiko didžiausiu Lietuvos politikos laimėjimu.

Dėliai konkordato reikalo keleta metų atgal Liefuvių katalikų visuomenėje, reikia pasakyti, vienodos nuomonės nebuvo. Kai kurie manė, jog perdėm katalikiškame krašte, kaip Lietuva, nėra reikalo Bažnyčios teisių fiksuoti ypatinga sutartim su Apaštališkuoju Sostu, nes katalikiškame krašte, savaime suprantama, Bažnyčia privalo naudotis visomis josios veikimui reikalingomis laisvėmis. Pagaliau Lietuvos valstybės Konstitucijoje, kuri, kaip žinome, yra krikščioniškųjų grupių padaras, visai aiškiai Bažnyčios teisės yra apibrėžtos.

Tačiau nežiūrint į tai, kiek vėliau prieita prie vienodos minties, jog santykiams tarp Bažnyčios ir valstybės aiškiai apibūdinti reikalingas sudarytu su Vatikanu konkordatas. Bet kadangi mūsų Vilnius buvo griežtai revendikuojamas, o konkordatas apima visos tikinčios tautos dvasinius reikalus, nenorima buvo, konkordatą sudarant, tylomis praeiti katalikų reikalus okupuotam krašte, o ypatingai, kaip tie reikalai bus tvarkomi mūsų sostinę atgavus. Reikia pasakyti, jog Rymo atstovas nedviprasmiškai davė suprasti, jog konkordate šiokiu ar tokiu būdu Vilnių bus galima palieisti; tik nežinia, ar jisai tokį pareiškimą padaryti buvo Vatikano įgaliotas, ar tatai darė savo iniciatyva, tik kada buvo galvojama, kaip surasti tinkamą išsireiškimą tam reikalui pažymėt, gauta žinių, jog Apaštališkas Sostas yra pasirašęs konkordatą su Lenkija, kur Vilnius inkorporuotas be jokių pastabų į Lenkijos valstybės ribas. Aišku, jog Lietuvos visuomenė tokiu būdu pajuto labai skaudžiai užgauta, dėliai ko ir derybos konkordato sudarymui buvo pertrauktos.

Be abejo, daug didesnės reikšmės katalikiškai Lietuvai yra bažnytinės provincijos įsteigimas, kuriai, labai mėgsta katalikiškumu girtis, tautininkai stengiasi visais būdais pakenkti.

Kalbant apie konkordatą, reikia pasakyti, jog tasai klausimas dar nėra baigtas, jis nėra taip, kaip mūsų patiniai įstatymai reikalauja, ratifikuotas (patvirtintas).

Daugiausia tautininkai triumfavo dėliai Genevos laimėjimų, bet reikia pažymėti, kad tie triumfai visai buvo ne vietoj: kaip žinome, Genevoje vietoj kaltintojų, atsidūrėme kaltininkų padėty, mūsų skundas nebuvo patenkintas, lietuvių mokyklos Vilniaus krašte pasilieka uždarytos; *karo stovio tarp Lietuvos ir Lenkijos panaikinimas, lygiai kaip ir derybos normaliems santykiams su lenkais užmegzti, mūsų prie teigiamo Vilniaus klausimo rišimo nė kiek nepriartino, bet greičiau nutolino.*

Sudarytoji su Italija prekybos sutartis jokių ypatingų pliusų į mūsų ekonominį gyvenimą neįneša, nežiūrint kad toji sutartis jau veikia, josios veikimo nei Lietuvos ūkininkų, nei prekybos balanse nepastebima.

Tai visa, kuo giriasi nuveikę tautininkai 1927 metais mums aišku, kad del to visa, užuot pasigirti, reiktų uliūsti ir rimčiau susirūpinti mūsų valstybės ateitimi.

("Rytas")

Būk idejos apaštalas!
Platink "Darbininką!"
Vajus dar tebeina!
Pasipelnysi ir pats!
Tik nelauk! Hurry up!

NAUJOS ANGLIJOS KATALIKŲ SEIMAS

Galutinai tapo nustatyta, kad Naujos Anglijos Katalikų Seimas įvyks vasario 22-rą dieną Bostone šv. Petro parapijos svetainėje, 492 E. 7th St.

Seimo pradžia 10 val. ryto.

Katalikiškos organizacijos gali siųsti delegatų kiek kuri nori. Ten, kur yra lietuvių bažnyčios, delegatai privalo gauti paliūdymus nuo klebonų.

Pageidaujama, kad kuodaugiausia delegatų dalyvautų Seime.

SVEIKATOS DALYKAI

VĖŽYS

Vėžio liga užmuša beveik 125,000 žmonių Suv. Valstijose kas met. Vėžys yra beveik išimtinai vidurinio ar senesnio amžiaus žmonių liga, ir ja serga daugiaus miesto žmonių negu kaimo. Laiku patėmytas vėžys yra išgydomas.

Dar neišrasta vaistų, vandenėtos medžiagos (serum), tepalų ar "antitoxin" vėžį išgydyti. Vėžys nėr limpamia liga ir nėr prigimtina, kad nors kaikuriose šeimynose daugiaus kaip vienas narys vėžiu serga.

Vėžys, kaip ir džiova, išgydomas, jei laiku patėmytas, ir anksti pradėtas gydyti. Bet ant nelaimės, jo pirmieji ženklai paprastai nebaisūs ir išrodo taip menki, jog pavojaus niekas ir nesitiki.

Daryti periodinius sveikatos patikrinimus yra geriausias būdas sužinoti ar vėžio liga taugrasina. Kuo anksčiaus diagnozas padarytas tuo tikresnis yra gydymas.

Jeigu turi kokių nors odos iritacijų, skaudulių, kurie negija, apgamų, kurie mainosi didumu ir spalva, arba pasirodo kraujo tekėjimas, tuoj kreipkis prie gydytojo. Gal būti vėžio liga.

F. L. I. S.

VALGYK KUOMET JAUTIESI LINKSMIU

Niekad nevalgyk jeigu pavargęs. Ta yra sveikatos svarbiausia taisyklė. Šiandien mes viską labai greitai ir skubiai atliekame ir po tam pasididžiuojame tuo faktu. Bet tas pats skubėjimas kenkia sveikatai.

Laikyti vaiką sveiku, jis turi linksmai gyventi; netu-rime priversti valgyti kuomet jis nenori valgyti; ir netur valgyti kuomet pavargęs, reikia palaukti pakol pasilsės. Vaikai labai nerimauja. Gyvendami prigrūstose vietose, nuolat turi save saugoti nuo daugelio dalykų, nuo gatvekarių, automobilių, traukinių ir t. t. Jie nuolat ko nors bijosi, tas neduoda jiems tinkamai sukramtyti valgį. Jie krūvose bovinasi ir tas veda prie barnių ir visokių peštynių kas vėl gi sulaiko norą valgyti.

Važinėti automobiliu tuoj po valgiui nėra taipgi gera. Daugelis žmonių tiki, kad jeigu gerai ir lengvai važiuoja nėjaučia blogų pasekmių, bet gydytojai turi daug sergančių, kurie per tankiai važinėjosi.

F. L. I. S.

PONIOS PIKČILINGIENĖS

Misija Nauj. Anglijoj Prasidės Sausio 29 d., 1928

12 d. vasario, Worcester, Mass.

13 d. vasario, Athol, Mass., vakare.

14 d. vasario, Cambridge, Mass., 7:00 val. vakare.

Nuoširdžiai prašome gerbiamų klebonų ir sąjungiečių čia minėtose dienose surengti viešniai iš Lietuvos prakalbas. Jeigu del svarbių priežasčių nebūtų diena patogi, tai prašome tuoj pranešti komisijai ir gal bus galima pakeisti dienas.

Prašome kreiptis šiuo adresu: O. A. Jankienė, 1428 Columbia Road, South Boston, Mass.

Komisija

Įvairios Dainos

KOMPOZITORIAUS A. ALEKSIO DAINOS

Vienam Balsui Prie Fortepijono

1. Ak, myliu tave ..... .75
2. Bernužėl, nevesk pačios ..... .50
3. Graži da giružė ..... .50
4. Meilė ..... .40
5. Meile uždegta krutinė ..... .65
6. O pažvelgki ..... .50
7. Visuomet širdis surakinta ..... .60
8. Penkios linksmos dainos $1.00

Duetai

9. Moterų Sąjungos Imnas ..... .50
10. Skrenda, lekia musų mintįs ..... .75
11. Trisdešimt dainų $1.50

Mišram Chorui

12. Ginkim šalį Lietuvos ..... .50
13. Giesmė į Šv. Kazimerą ..... .50
14. Lietuvos Vyčių Imnas ..... .25
15. Pirmyn į kovą ..... .50
16. Mes grįšim ten ..... .75
17. a) Išauš vasarėlė, b) Tu mano mergelė, c) Išbėgo mergytė ..... .50
18. a) Kaip aš buvau jaunas, b) Žiurau anksci rytų, c) Aš užgimiau Lietuvoj ..... .50
19. a) Eikš mano mergele, b) Aš sutikau žydelį, c) Kam anksci keleis ..... .50
20. a) Miels tėveli, b) Oi skauda galvelę, c) Atsigėriau žalio vyno ..... .50
21. a) Oi džium-džium, b) Už jurių, c) Kalbin jaunas bernužėlis, d) Aš turėjau vištą ..... .50
22. a) Tykusis rytelis, b) Oi laksto vanagėlis, c) Kur Nemunas, d) Oi čiučia-liulia ..... .50

KOMP. TALLAT KELPŠOS DAINOS

1. a) Eisiu į girelę, b) Ui, uí, ui, Dieve ..... .25
2. a) Aš pas tėvelį, b) Močiute mano ..... .25
3. a) Mergavakario daina; b) Ei, Tėveli, Tėveli ..... .25
4. a) Močiute, miego noriu; b) Oi, vargė, varge ..... .25
5. a) Aš toli nuleista; b) Tris dzienas (dzūkiška) ..... .25
6. a) Kad aš buvau mergelė; b) Ir atlėkė sakalėlis ..... .25
7. a) Oi tu, lakštingėle; b) Vanagėlis tupėjo ..... .25
8. Tautiški šokiai I. ..... .40
9. Tautiški Šokiai ..... .40

KOMP. M. PETRAUSKO DAINOS

1. Apvesdinkite mane ..... 1$0.0
2. Šių nakcialy (dzukiška) ..... .30
3. Jojau dieną (augštam balsui) ..... .60
4. Ko liudit sveteliai ..... .20
5. Siuntė mane motinėlė ..... .20
6. Vai aš pakirsčiau ..... .20
7. Saulelė Raudona ..... .25

KOMP. VAIČIUNO DAINOS

1. Jau kelias Lietuva! ..... .30
2. Dvi dainos ..... .40
3. Mūsu Šokiai I. ..... .30
4. Mūsu Šokiai II ..... .30

GUDAVIČIAUS DAINOS

1. Aštuonios įvairos dainos ..... .50
2. Trys dainos ..... .40

VAINIKUONIES

1. Mūsų šokiai ..... .20

Visos virš paminėtos dainos galima gauti "Darbininko" Knygyne. Siųsdami užsakymus drauge prisiųskite ir pinigus. Visuomet adresnokite taip:

"DARBININKAS"

366 W. Broadway, South Boston, Mass.

DARBININKAS
(THE WORKER)

Published every TUESDAY and FRIDAY

—— by ——

SAINT JOSEPH'S LITHUANIAN R. C. ASSOCIATION OF LABOR

Entered as second-class matter Sept. 12, 1915 at the post office at Boston, Mass. under the Act of March 3, 1879"

Acceptance for mailing at special rate of postage provided for in Section 1103 Act of October 3, 1917, authorized on July 12, 1918"

SUBSCRIPTION RATES:		PRENUMERATOS KAINA:	
Domestic yearly	$4.50	Amerikoje metams	$4.50
Foreign yearly	$5.50	Užsieny metams	$5.50
Domestic once per week yearly	$2.50	Vieną kart savaitėje metams	$2.50
Foreign once per week yearly	$3.00	Užsieny vieną kart savaitėj met.	$3.00

"DARBININKAS"

Broadway South Boston, Mass

Telephone South Boston 0620

KELIAI Į LAISVĘ

Lietuva, mūsų Tėvynė, jau 10 metų laisva nepriklausoma! Kurio lietuvio širdis, — jei jis nėra nepataisomas išgama — neplaka smarkiau, kuomet jis prisimena, kad jo Lietuva, kuri buvo per tiek metų po svetimųjų jungu, jau apvaikščioja savo nepriklausomybės 10-ties metų sukaktuves? Yra ko džiaugtis. 16-tą vasario tūkstančiai lietuvių džiaugsmingai šauks: Valio! laisva, nepriklausoma, Tėvynė! Bet tūkstančiai tuo ir pasitenkins, nes jiems atrodo, kad Lietuva jau yra pilnai nepriklausoma, pilnai laisva. Bet ar taip ištikrųjų yra? Ne! Dešimtis metų atgal Lietuva nužengė vieną labai didelį, labai svarbų žingsnį nuo nepriklausomybės ir laisvės keliu, bet to kelio galas dar toli, toli.

Pašūkauti, parėkauti per šias sukaktuves — tai menkas patriotizmas, jei nieko daugiau nedarysim. Dabar tinkamiausias laikas rimtai susimąstyti, pažiūrėti, kaip toli mes jau nuėjome laisvės keliais, kiek ją kėlėme, ar gal griovėme, kokių laisvių mes ieškome, kokios mums pakenkė? Ne visos laisvės yra geros. Laukinis žmogus turi laisvės kitą užmušti, Meksikoje yra daug laisvės kelti perversmus, Ukraina turi "laisvę" priklausyti Sovietų Respublikų Sojuzui, Calles turi laisvę kankinti katalikus, "Lietuvis" turi laisvę rašyti, kas valdžiai patinka ir t. t. Užtat kiek nelaisvės, priespaudos slepiasi po tomis "laisvėmis." Tokių laisvių mums nereikia.

Lietuva yra maža valstybėlė, todėl niekuomet nebus tiek nuo savo didžiųjų kaimynų nepriklausoma, kiek yra pav. Anglija ir J. Valstijos, ypač karo metu, kaip tai parodė Belgijos pavyzdys. Bet taikos metu ji gali būti daug nepriklausomesnė ne kad dabar yra, jei pasieks to laipsnio ekonominiu ir kultūriniu žvilgsniu, kurio yra pasiekę pav. Danija ir Holandija.

Kokia laisvė pačioje Lietuvoje? Ją turi tik policija, cenzūra ir tautininkai. Viešpataujančios partijos visuomet buvo laisvos ir nepriklausomos, visi kiti—ne. Seniau Smetona sėdėjo kalėjime; dabar jis atsimoka su nuošimčiais. Seniau įvairių partijų lyderiai buvo laisvi iš už kulisų; dabar tautininkų lyderiai yra laisvi atvirai, ciniškai, nuo scenos. Tas pats partinis ir asmeninis egoizmas pakeltas į aukštesnį laipsnį, tik pakrikštytas kitu vardu. Per 10 laisvės (?) metų visos partijos, — nuo didžiausių ir iki mikroskopiškų—jau perėjo per šerengą; vicna padirbėjo daugiau, kita mažiau, bet visos kėlė save į padanges, griežtai smerkė "blogąsias" ir jas smaugė ir aiškiai parodė visai Lietuvai... savo egoizmą. Jau tauta supranta, kad partinis ir asmeninis egoizmas, koks jis nebūtų — ar tikrųjų demokratų, ar krikščionių demokratų, ar tikrųjų patriotų diktatorių — yra ne kas kita, kaip tik egoizmas. Jau ir partijos pradeda tą suprasti ir pradeda kalbėti apie vadinamąjį partijų Locarno, apie bendradarbiavimą. Suprato jau tą krikščioniškos ir liaudininkų partijos. Vėliausiai įsigalėję, tautininkai, dar to nesupranta, bet gyvenimas pamokys ir juos. Per pirmuosius 10 Lietuvos nepriklausomybės metus lietuviai gyveno priklausomybėje nuo partijų diktatūrų — užslėptų, ar atvirų. Dabar jau gimsta talkos ideja. Tai jau pažanga.

Nekalbant jau apie Vilniaus politinį pavergimą, nereikia pamiršti, kad nemaža mūsų tautos dalis yra tautinėj ir kultūrinėj lenkystės vergijoje. Kd juos paliuosavus iš tos vergijos, kovojame jau apie 50 metų, bet kovos galas dar toli. Ši priklausomybė ir nelaisvė skaudžiai atsiliepia į mūsų politinę nepriklausomybę.

Apie ekonominę valstybės laisvę, apie luomų laisvę pačioje valstybėje nereikia daug kalbėti. Tos laisvės mažai tėra visame pasauly. Bet nuo ekonominės laisvės labai daug priklauso tautos politinė laisvė taip nuo svetimųjų, kaip ir nuo saviškių.

Apie pasauliožiūros laisvę nėra ko ir kalbėti. Politika buvo vartojama priešų nuomonių varžymui, savųjų platinimui. Nors konstitucija visems garantuoja pasauliožiūros laisvę, vienok tik dabar pradedama rimtai kalbėti apie prašalinimą pasauliožiūros kovų iš politikos, apie skelbimą pasauliožiūros idėjų be politinio kumščio pagelbos.

Į dešimtis metų nebuvo galimybės išauginti savo lietuvišką kultūrą. Kiek mes ištolo galime pastebėti, mums atrodo, kad pasiskolinta per tą laiką daug, daugiausia iš Vakarų Europos, bet tas, kas perkošta lietuviams, perkošta tik per lietuvių kalbą, ne per lietuvio sielą. Turbūt Europos kultūra persikošė skystai, ir nelietuviškai, jei taip tankiai nusiskundžiama, kad lietuviai nenori skaityti lietuviškų knygų. Gal, genijų nesant, to ir nebuvo galima padaryti. Vis delto nereikia pamiršti, kad kultūrinė "nepriklausomybė" yra vienas svarbiausių politinės nepriklausomybės ramščių.

Daug dar yra visokių nelaisvių, kurios silpnina politinę laisvę. Vienos yra dorinio, kitos protinio pobūdžio. Tamsumas, girtuoklybė su visa plejada kitokių vergijų padaro iš piliečio pastumdėlį, kuris tiki bile demagogui. Tas, žinoma, valstybės nesustiprina.

Besidžiaugdami šiomis sukaktuvėmis, neturime pamiršti visupirma, kad politinė Lietuvos nepriklausomybė yra milžiniškas žingsnis pirmyn, bet dar toli gražu ne viskas. Ji mums delto taip brangi, kad duoda daug galimybės atsiekti kitas laisves. Užtat lietuviai yra pasiryžę ginti politinę Lietuvos laisvę iki paskutinio kraujo lašo. Bet sykiu nepamirškim, kad politinė laisvė be kitų čia išvardytų laisvių stovi ant molinių kojų.

Kovoti už tikrąją laisvę įvairiose gyvenimo srityse yra visų mūsų pareiga. Trumpo kelio į laisvę nėra. Ji gimsta kovose ir skausmuose. Tuo keliu eidami ir mes jos ieškokime, nes kito nėra. Pirmieji kovotojai už Lietuvos laisvę lai būva mums pavyzdžiu. 10 metų atgal mūsų kariuomenė ėjo ne viešpatauti, ne nuo kitų laisvę atimti, bet davė savo gyvastį už laisvę; rodė ne egoizmą, bet meilę, pasišventimą, talką.

"NUSISKUNDIMAI" IR "DARBININKAS"

Dar sykį esame priversti atkreipti kaikurių mūsų skaitytojų demesį į tai, kad "Darbininkas" nėra viešas teismas ir Redakcija neturi jokių pretenzijų būti teisėju. Ant mūs pyksta užtai, kad mes neduodą vietos "nusiskundimams." Užtat mums grąsina visokiomis nelaimėmis ir boikotais, vadina mus diktatoriais ir panaišais epitetais. Tiems, kurie ant mūsų užsipuola už netalpinimą "nusiskundimų," matyt, neateina į galvą, kad negali būti nusiskundimo be skundimo kokio nors asmens. Tie nusiskundimai, arba, tikriau sakant, kitų kaltinimai išsivysto į ilgiausias, pilnas tulžies, polemikas. Atsakymas ant atsakymo ir visi tokie pat, kaip ir pirmieji. Piktumai auga ir įkaista vis labiau. Redakcijai visvien priseina tas begalines polemikas kuomet nors sustabdyti ir užtai ant redakcijos galų gale supyksta abi pusi.

Ypač daug pykščio sukelia "nusiskundimai" ant klebonų, visvien ar jie teisingi, ar neteisingi, ar pamatuoti, ar ne. Šių žodžių rašytojas išklebonavęs Amerikoje virš septyniolikos metų puikiai pažįsta kaip klebonų, taip ir parapijonų psichologiją ir gali užtikrinti visus nusiskundimų megėjus, kad "nusiskundimai" spaudoje dar nėra nieko gero padarę, bet labai daug blogo. Taip pat ir draugijose. Kuomet organizacijos nariai pradeda spaudoje "nusiskųsti" vieni ant kitų, draugija, ar kuopa naudos iš to neturės. Tiktai draugijos susirinkimai pasidarys daugiau triukšmingi, labiau neštukiški. Ar yra kas mates, kad tokiuose "armiderio" mitinguose būtų kas naudinga nuveikta organizacijai.

Kiek tų "nusiskundimų" mes esame turėję iš vienos artimos kolonijos, kurios padėtis, mums yra labai gerai žinoma, "nusiskundimų" autoriai gerai pažįstami. Jie mums yra prisiuntę "nusiskundimų" net LDS. kuopos vardu. Tie "nusiskundimai" atrodė tokie "nekalti" ir tokie griežti, tik visa bėda, kad kuopa nei nemanė autorių įgalioti skundą rašyti.

Tolimų kolonijų politikos mes asmeniškai nepažįstame. Tankiai du ar trys dori ir rodos patikėtini korespondentai iš tos pačios kolonijos nušviečia tą patį dalyką visai kitaip, tankiai visai priešingai.

Pav. aprašo koncertus p. Greičiaus ir p. Čižausko. Vienas korespondentas rašo, kad p. Greičiaus koncertas buvo *wonderful,* o p. Čižausko — *rotten;* kitas taip pat įtikrinančiai rašo, kad p. Čižausko koncertas buvo *wonderful,* gi p. Greičiaus — *rotten.* Viskas, mat, priklauso nuo korespondento simpatijų ir antipatijų. Redakcija išmeta papeikimą ir iš vienos ir iš kitos korespondencijos ir talpina, kad abu koncertai buvo *wonderful,* ir užtat gauna velnių nuo abiejų korespondentų!

Tai vėl gauname pluokštą korespondencijų nuo įvairių korespondentų iš tulos kolonijos. Vieni rašo, kad kun. V. yra geras kunigas ir geras lietuvis; kiti, kad jis yra lietuvybės priešas, amerikanizatorius, kad jis boikotuoja ir griauja lietuvių organizacijas, kad jos jau baigia irti ir, jei neleisite ant jo "nusiskųsti" "D-ke," tai jos visai pairs.

Jei ir tiesa, ką pastarieji korespondentai rašo, mums būtų labai įdomu sužinoti, kaip tas "nusiskundimas" gali priversti kun. V. priversti lietuvių organizacijas remti, arba sulaikyti jas nuo irimo! Mums viena tik aišku, kad tokie "nusiskundimai" įneš daug suirutės į parapiją.

Šia proga "Darbininko" redakcija dar sykį pabrėžia savo nusistatvma "nusiskundimų ir ginčų klausime. Vistiek, ar ginčai eina tarp pavienių asmenų, ar tarpe organizacijų narių, ar parapijose, mums visuomet rūpėjo ir rūpi tų ginčų *VAISIAI.* Jei mes tikrai žinome, kad vaisiai bus blogi, mes tokiems ginčams vietos laikrašty neduosim, ar kas mus užtai girs, ar peiks; ar kam patiks, ar ne. Tai yra mūsų pareiga. Ginčams užbaigti yra kitokių — geresnių — priemonių. Asmeninių ginčų, nesutikimų organizacijose užbaigimui geriausias būdas yra trečiųjų teismas—ant vietos, ne "nusiskundimai" laikrašty.

Del ginčų su klebonais štai ką turime pasakyti:

1. Jei kam atrodo, kad klebonas neatlieka savo pareigų kaip reikia, tai galima jį skųsti tiktai vyskupui, bet ne draugijai, ne kuopai ir NE LAIKRAŠČIUI.

2. Nuo kunigo negalima reikalauti, kad jis vadovautų įvairiose organizacijose, kad jis aktingai "remtų," kaip pas mus sakoma, taip pat kaip negalima to reikalauti iš daktaro, advokato, ar kokio kito luomo inteligento. Pagalios ne kiekvienas kunigas turi tam reikalingų gabumų. Užtenka, jei kunigas pritaria katalikų organizacijoms, neboikotuoja. Jo pareiga yra daboti, kad mūsų organizacijos nenuklystų nuo katalikybės.

3. Mums dar neteko girdėti kad klebonas ar vikaras *iš principo* boikotuotų ir ardytų lietuvių katalikų organizacijas vien tik delto, kad jos yra lietuviškos. Jei toks kur atsiras, tai mes tą faktą konstantuosime. Bet tam reikia rimtų įrodymų. Tokių įrodymų dar nesame gavę. Priminsime dar kaikuriems mūsų korespondentams, kad mes neturime mažiausio noro įklampinti "Darbininką" į teismą už *libel.*

4. Kaip visuose kituose luomuose, taip ir kunigų tarpe yra ir taktingų ir netaktingų. Kartais netaktingas kunigas išsišoka del mažmožio, išpila "uksuso bačką" organizacijai ar jos nariui ant galvos ten, kur būtų galima visas bėdas "susetlyti" "medaus lašeliu." Gaila, jei taip atsitinka. Viena aišku, kad dalykų nepataisysi, jei, bekeršydamas kunigui už "uksuso bačką," kurią jis tau išpylė ant galvos tavo kolonijoje, išpilsi jam ant galvos tokią pat "bačką" per laikraštį.

5. Daugiausia nesusipratimų tarp klebonų ir katalikų organizacijų kila delto, kad jos savo susirinkimuose svarsto parapijos reikalus. Tokios draugijos ir kuopos pačios yra kaltos, jei klebonas jas boikotuoja. Tokias organizacijas boikotuoti klebonas turi pilną teisę. Ne draugijos ir kuopos, bet klebonas yra parapijos šeimininkas. Parapijos yra ir turi būti tvarkomos taip, kaip to reikalauja vyskupijos statutai, — ne draugijų nutarimai.

6. Yra kunigų, daugiausia iš čia gimusių ir augusių, kuriems ateivių (jų pačių tėvų!) gyvenimas yra nesuprantamas, kurie aklai kopijuoja airių papročius, kurie lietuvystė nerūpi. Mažai tokių yra. Didžiuma čia gimusių ir augusių kunigų yra tikri patriotai. Ką daryti su tais keliais airių pamegdžiotojais? Skųstis ant jų spaudoje ir patiems nieko neveikti būtų tuščias darbas. Tokiose kolonijose susipratusiems tėvynainiams niekas kitas nelieka, kaip tik patiems palaikyti lietuvybę kiek galima. Tautiškai-visuomeniniame veikime tokį kleboną reikia pastatyti ant lygios su ištautėjusiu daktaru, ar advokatu, t. y. visai apie jį pamiršti ir varyti saru, ar advokatu, t. y. visai apie jį pamiršti ir varyti savo darbą su dar didesne energija. Nereikia jo keikti susirinkimuose, nereikia visai apie jį kalbėti, kad nesakytų, kad dr-jos kišasi į jo reikalus. Jei tautiškai jis yra miręs, tai apie lavonus neužsimoka nė kalbėti.

Gaila, bet mūsų išeivijoje buvo ir dar tebėra perdaug tuščių ginčų, perdaug kaltinimų kitų, perdaug nusiskundimų, bet permažai darbo, mažai iniciatyvos, mažai pasitikėjimo savimi. Srovės su didžiausiu įtužimu ginčijasi, kolioja ir įtardinėja viena kitą; įvairiose organizacijose tas pat. Ir kam iš to nauda? Mes nesileidžiame į tuščius ginčus su kitų srovių spauda; juo labiau vengiame tokių ginčų mūsų laikrašty, jei jie iškyla katalikų tarpe ir yra ne tik be jokios naudos katalikams, bet žalingi. Tai yra mūsų pareiga. Kitaip elgtis negalime.

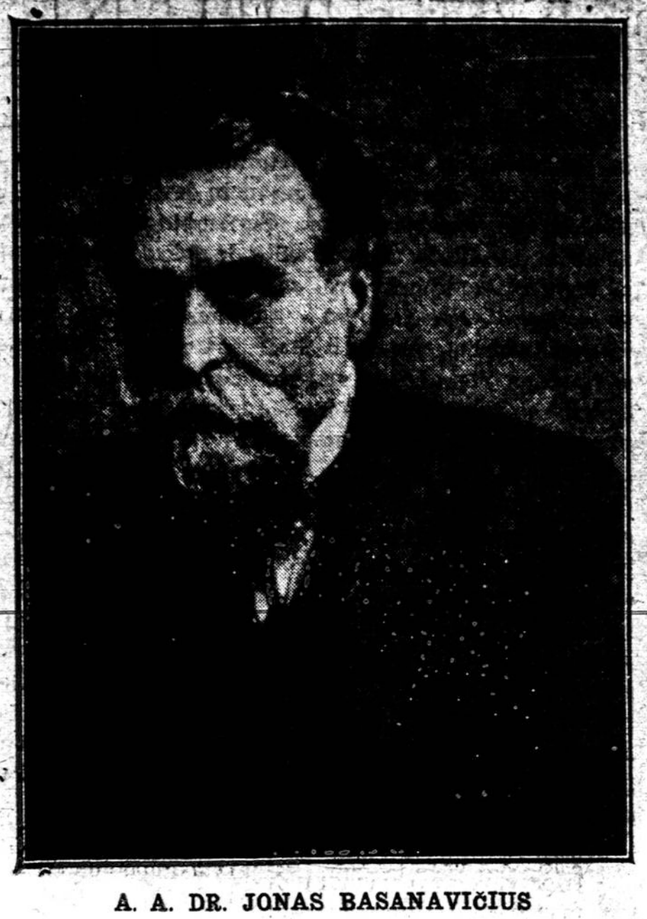

A. A. DR. JONAS BASANAVIČIUS

visą savo gyvenimą pašventė kovoje už Lietuvos nepriklausomybę. Tad minėdami šias sukaktuves prisiminkime ir mūsų patriarką. Vasario 16 d. yra mūsų nepriklausomybės sukaktuvės, kartu ir gedulo sukaktuvės.

Gana, Broliai, Snausti!

Gana, broliai, snausti, į darbą reik stoti;
Į darbą Bažnyčios, į darbą tautos;
Laukai dar nearti, tebėr dirvonuoti,
O kas, jei ne mes į darbą stos!?

Tik ginčai tėvynėj, peštynių daugybė,
Ir brolis prieš brolį juk stoja nūnai
Pamiršta blaivumas, paminta teisybė,
O ašarų vargšų plūduoja klanai.

Prie darbo tad stokim, kas turime širdį,
Ne'pkaltą šaltaisiais egoizmo ledais,
Lai broliai apsnūdę mūs šauksmą girdi
O širdis sušalus tikrai jau užkais!

Mes stokime drąsiai į lauką tėvynės,
Į dirvas neartas Bažnyčios šventos,
Ir ginkimės drąsiai, kaip bočiai mūs' ginės,
Po vėliava eikim tėvynės savos.

O jei prisikeltų mūs' prabočiai garsūs,
Gynėjai, ką žuvę yr' kovų laukuos',
Išvystų tėvynę tie vyrai taip narsūs,
Ir šiurpas paimtų bematant tai juos.

Prikelkime broliai, garsaus Gedimino,
Ir Vytauto dvasią, kovokim išvien.
Kas bėga nuo darbo, kovų tų nežino,
Kurios mūs' tėvynėj įvyksta šiandien.

Gana, broliai, snausti, į darbą reik stoti,
Į darbą Lietuvai iš visos širdies,
Ir nors daug reiks kentėti ir daugel kovoti,
Bet Dievas Aukščiausis vis tik mums padės.

E. Vaišnoras-Ventys.

KARIUOMENĖ IR VISUOMENĖ

1926 metų rudenį, dabartinis krašto apsaugos ministeris, tada atsargos karys pulkininkas Daukantas skaitė Universiteto būrio šauliams šia tema paskaitą. Jis nurodė kiek yra svarbu valstybei, kad visuomenė ir kariuomenė solidarizuotų, vienodai netik veiktų, bet ir manytų.

Pereitų metų pavasarį, tiksliau pasakius 1927 metų pavasarį, kada k. dem. reikalvo iš tautininkų valdžios, kad ji keistų savo taktiką, kad sudarytų ministerių kabinetą iš tinkamesnių žmonių, neatsižvelgiant, ar tai bus k. d. ar tautininkai ar dar kas kita, tik kad būtų atatinkami savo užimamai vietai (skaitykite k. d. partijos c. k. I-jį memorandumą prezidentui), tai vyriausybė atsakydavo, kad ji bejėgė, kad kariuomenė neleidžia. Vadinasi, kariuomenė visuomenei pasireiškiančiai per politines partijas ir ekonomines, kultūrines organizacijas nesolidarizavo. Na, gal pasakysite, kad ištikro taip buvo. O antra, gal ir vadinamieji visuomenės atstovai reikalavo to, kas būtų buvę Lietuvai pražūtinga. Iš memorandumų duotų vyriausybei to nesimato. Ko gi reikalavo kariuomenė. Kariuomenė po Gruodžio 17, 1926 m., norėjo tik vieno, kad Lietuva būtų lietuviška ir valstybiška būtų jos vyriausybė, geriausiai, kuoplačiausia koalicija. Bet vėliau prasideda atsišaukimai į karininkus, pradedama rasti "ištikimi" ir "neištikimi" karininkai, pradedama kilnoti iš vietos į vietą ir atleidinėti. Tokių atsišaukimų buvo jau iki dešimts. Buvo 2 revoliuciniu štabu: vienas iš kelių leitenantų su Mačiuika pryšakyje (jų dauguma perversme aktingai nė nedalyvavo, o tik vėliau tapo "komitetu"). kitas — iš faktinų perversmo rengėjų, bet daugumoj nepalankių tautininkų vyriausybės sumanymams. Antrasis visai nebuvo nė suorganizuotas; buvo tik žmonės, kurie nė reikalavimų statė, nė atsišaukimų rašė. Vadinasi, kariuomenė neturėjo tikro atstovo, kuris jų vardu kalbėjo, o kurie kalbėjo jos vardu nebuvo įgalioti.

Kada p. Voldemaras buvo prispirtas, kad jis reorganizuotų vyriausybę, tai jis atsakė, kad jis valdžią gavęs iš Plechavičiaus ir Mačiuikos ir tik jiems atiduos. Plechavičius iki Gruodžio 17, 1926 sėdėjo daboklėje ir tik sukilėliai jį paliuosavo, o Mačiuika jokios valdžios neturėjo ir jos negalėjo duoti. Vyriausybė buvo konstituciniu būdu, patiems v. liaud. svarbiam momentui esant nusileidus, sudaryta ir Seimo aprobuota. Taigi Voldemaras valdžią ne iš jų gavo.

Bet laikas bėgo. Kariuomenės vadas gen. Žukauskas, kuriam "Vyčiai" atvežė aukso kardą, matydamas kariuomenės demoralizavimą, padavė atsistatydinimo raštą, bet jo nepriėmė. Krašto apsaugos ministeris p. Merkys "atsistatydimo"'o jo vietą užėmė pulk. Daukantas. Ar manote dalykai pagerėjo. O anaiptol. Jis mažo horizonto žmogus. Būdamas dar štabo viršininku jau visokių intrigų karininkų tarpe turėjo o tapęs ministeriu ir visai. Jo nepastovumas ir reikalų neapgalvojimas gali būti karakterizuotas ir šiuo atsitikimu. Kada įvyko Tauragės pučas, jis išleido komunikatą, kad tai politinis sukilimas. Po poros dienų, kada vyriausybė sugalvojo kraštą nuraminti ir įrodinėjo, kad tai banditizmas, tas pats p. Daukantas duoda savo dementi ir įrodinėja, kad tai tik plėšikų darbas su tikslu pasipelnyti, o ne politinis sukilimas. Praėjo dar kuris laikas ir vėl kalba, kad tai buvo sukilimas su tikslu nuversti esamą valdžią. Su karininkais elgiamasi panašiai. Pasišaukia vieną štabo karininką ir jam sako: "Tamsta esi ištikimas ir geras, tik nedraugauk su X ir Y," paskui pasišaukia X ir jam sako tą patį, tik liepia nė su Z nė su Y nedraugauti ir nesikalbėti. Šitoks jo elgimasis gerai žinomas ir aišku prie ko prives.

Dalykams taip susidėjus, į Tauragės pučą nežinojo ką pasiųsti ir visą pusdienį galvojo. Mat jei siunčiamieji atsisakytų, ką tada darysi? juk tai būtų visuotina suirutė. Na ir tada rado išeitį ir pasiuntė k. d. nusistatymų žmogų su jo eskadronu, p. Labutį.

Dabar kariuomenėje tas pat. Pridėti karininkams brangenybės ir kitokie priedai, kurie mokami pagal viršininkų nuožiūrą. Vadinasi karininkai verčiami pataikauti.

Nenuostabu del to, kad baigusieji karo akademiją ir specialias aukštas karo mokyklas užsienyje dabar eina pasienio policijos viršininkų pareigas ar panašiai. Kiek karininkų "jiems patiems prašant," ar šiaip prezidento raštu atleista iš kariuomenės, sunku pasakyti. Užtenka, kad jie vienas po kito vis išeina ir išeina.

Šiomis dienomis išeina iš kariuomenės jos vadas, jau minėtas gen. Žukauskas, karo cenzorius pulk. Burokas ir kiti.

Tie, kurie gal teisėtai kariuomenės vardu į prezidentą, gręsiant Lietuvai karo pavojui iš Lenkų pusės ir esant reikalo turėti stiprią ir nusimanančią vyriausybę Tautų Sąjungos posėdžio metu, prabilo, šiandie jau ar atleisti, kaip va II apygardos viršininkas pulk. Petruitis, ar sėdi sunkiųjų darbų kalėjime, kaip p. Sumskis ir p. Katkevičius. Štai kaip Voldemaras skaitosi su ta kariuomene, iš kurios rankų skelbiasi gavęs valdžią ir kuriai viena tėžada atidnoti. O kas, kad ne Petruitis, buvo tikrasis 17 gruodžio perversmo rengėjas? Dar ištisa karininkų ellė jau atleidžiami, iškeliami į žemesnes vietas, ar laukia atleidimo. Kuo tas baigsis, kuo tas baigsis, rūpi mums visiems.

Kada p. Voldemaras važiavo Genevon, tai prieš tai padarė karininkams pranešimą ir pažadėjo dėti visas pastangas, kad prie karo su lenkais neprieitų, ir jį, kaip rašo laikraščiai, karininkai ilgai kilnojo ir šaukė valio ir nešė ant rankų į automobilį, lydėjo į stotį... Jau šis vienas faktelis rodo mūsų kariuomenės dvasią. Gerai žinoma dabartinė užsienio pažiūra į Lietuvos kariuomenę. Ko ji verta, sako užsiniečiai, jei karininkai džiaugiasi, kad išvengs karo, nežiūrint kokia kaina tą taiką reiktų pirkti? Na, o kariuomenė ar nežino, kad jos vadai sauvaliai (užsienio spauda tvirtina, kad p. Daukanto įsakymu) vaikščioja pas atskirus asmenį jų terorizuoti. Jei karininkas virsta, atsiprašant, banditu, tai jau blogai. Skauda mums širdį, bet mes turime tylėti ir laukti, kol Dievulis jiems duos daugiau proto, ar ir tą patį atims.

Ką gi dabar visuomenė? Visuomenė savo balso neturi. Jos lūpos surakintos, susirinkimai uždrausti, spauda kietose cenzūros rankose, o paskui atskirus asmenis sekioja policijos agentai.

Tuoj Rygos konferencija; ką ten pasakys mūs vyriausybė? Ką? Reik manyt, jei Genevoj pasakėme A, tai dabar jau reikės pasakyti B, paskui C ir tt. Lenkai Vilniaus atsižadės tik tada, kada jis bus nepakeliama jiems našta, bet tuomet iš jo ir mes ne geresnės naudos turėsime.

Hon Adrian Recinos, naujas Guatemala pasiuntinys atvyko į Washingtoną.

Visuomenė p. pirmininką sutiko iškilmingai 17-XII grįžtant iš užsienio, bet... tą dieną iš įstaigų valdininkai buvo atleidžiami eiti jo sutikti. Kiekvienas žino ką tai reiškia, jei įstaigos viršininkas sako: gali eiti. Tai toli gi eik! Visuomenė tai ne leitenantai. Nors tiesa, gerokai suigdoma, bet pulsas vis dar plaka. Kad visuomenė ne sutautininkėjo aišku iš rinkimų į Žemės rūmus, kur tautininkų mažuma išrinkta. O juk tautininkai varė agitaciją, o opozicijai buvo užčiauptos burnos.

Ką veikia studentai, gal įdomaujatės. Kągi, po to, kaip padarė su valdžia konkordatą, dabar nieko vpatingo, kaip prieš jo pasirašymą, bet kad jie būtų dabartinės valdžios manymu "ištikimi, o kiti "pavojingi" ir juos seka. Mat p. Musteikis ir kiti tautininkai vis tik netiki, kad studentai ir k. demokratai nedarys sukilimo ir nenugalabins p. Voldemaro. Jie mat savo etika eidami to neiškęstų ir negali suprast, kaip tie vyrai, kuriems netinga drąsos savo gyvybę statyti pavojun Tėvynę ginant, jos tartum neužtenka, kad sukilti prieš tautininkus ir su jais pabaigti. Bet tautininkai užmiršta, kad krikščionių etika neleidžia žudyti ir kad krikščionys, ar seniai, ar jaunimas jos laikosi ir neparduos savo sąžinės už bet kokią kainą. Pakalbėti daug kas pakalba ir tuo gązdina ir taip baukščia vyriausybę, bet daryti niekas nesiryžta ir laukia, kol V. Dievas Lietuvos kelius vėl prie laimės pakreips. Nežiūrint sutarties, vyriausybė, kaip sakiau, seka ir studentus ir jų, kiek matoma privengia (žemaitiškai bijosi). Dauguma geros vilties žmonės, mes tikime, kad dabartiniai Lietuvos valdovai nesugebės nė Lietuvos kailį parduoti, nė Vilnių, nė visuomenės užmigdyti, kad ji nejaustų, kaip iš jos širdies pamažu tikėjimą išims; nė kariuomenės nesuardys, kad toji atsisakytų, ar neįstengtų reikalui esant Lietuvos apginti. Tiesa, šios liberalinių pažiūrų vyriausybės nusistatymas, kaip žmoma jau ir iš senesnių p. Voldemaro, Smetonos, Musteikio ir jų Mačiuikų darbų, niekad nebuvo statomas valstybingumas aukščiau partijos ir asmens reikalų, tikyba aukščiau pageidimo, bet ateitininkų himno žodžiais: Lietuva Dievas apveizdi ir gina, amžiais suvargusios jos neapleis..." Čia galima būt priminti šį tą iš valdančių asmenų gyvenimo, bet... tegu, apie tai pakalbėsime kitą sykį. Jie neatstovauja dabartinių laikų nė kariuomenę, nė pagaliau savo neskaitlingą tautininku partiją. Vyriausybė su jai pataikaujančiais valdininkais sau, o Lietuva sau.

Sp. Korespondentas

IŠ KATALIKŲ FEDERACIJOS CENTRO

INTELIGENTIJOS REIKALU

Laiminga toji tauta, kuri turi savo narių tarpe daug žmonių baigusių aukštąjį mokslą, o vargas tai tautai, kuri del kokių nors priežasčių savo inteligentijos neturi arba labai mažai jos turi.

Kiekvienas dalyvaująs visuomeniniame gyvenime lietuvis, visur pastebės didžiausią stoką lietuvių inteligentų, kurie savo aukštuoju mokslu galėtų patarti arba ir vadovauti visai kolonijai.

Šiandien mes to neturime, nes rasime daug kolonijų, kur be lietuvio kunigo kitokios profesijos lietuvio inteligento nesiranda. Nuo to nukenčia vietos lietuvių reikalai ir visa plačioji Amerikos lietuvių visuomenė.

Taigi matydami tokią lietuvių inteligentų stoką, Amerikos Liet. R. K. Federacija pasiryžo kiek galėdama padėt neturtingiems moksleiviams pasiekti aukštojo mokslo, kad galėtų būti naudingais išeivijos kolonijų darbuotojais.

Amerikos Lietuvių R. K. Federacija kas metas daro vajų neturtingų moksleivių šelpimo reikalams, taigi ir šiais metais tuo reikalu privalome susirūpinti. Kadangi Lietuvos nepriklausomybė iškovota tiktai dėka lietuvių inteligentijos pasišventimui savo tautos labui, taigi minėdami Lietuvos nepriklausomybės 10 metų sukaktuves privalome atsiminti keno pastangomis tas sukaktuves turime laimės švęsti. Tad pagerbdami inteligentijos nuveiktus darbus mūsų senai tėvynei Lietuvai ir visai lietuvių tautai, pastengkime parinkti aukų neturtingų moksleivių šelpimui, kad tų inteligentų kuo daugiausia būtų, o jų mums dar labai didelė stoka.

Taigi minėdami Lietuvos 10 metų nepriklausomybės sukaktuves visus savo pažįstamus prašome nepamiršti taip svarbaus reikalo ir pasistengkti parinkti aukų neturtingų moksleivių šelpimui. Visi Federacijos skyriai prašomi tuo reikalu susirūpinti ir nepraleisti progos nepainkus aukų šelpimui mūsų būsimiems vadams auklėti.

ŠEŠIOLIKTA VASARIO JAU ČIA

Lietuvos nepriklausomybės paskelbimo diena — Vasario 16-ta — jau čia.

Jei dar kuri kolonija nerą prisirengusi tas sukaktuves tinkamai paminėti, prašome pasiskubinti tai padaryti, nes šiuosmet sukanka *10 metų nuo Lietuvos nepriklausomybės paskelbimo*, tai yra jau 10 metų, kai Lietuva nusikratė svetimą jungą ir gyvena savarankiškai — nuo kitų nepirklausoma.

Jei tėvai džiaugias jų sūneliui ar dukrelei 10 metų sulaukus, kaip daug daugiau turime džiaugtis mūsų senos tėvynės 10 metų nepriklausomybės sukaktuvėmis. Tik dvasios vergas, paskutinis sukaktuvėmis nesidžiaugia. Nesidžiaugia nei lenkai mūsų amžinieji priešai, bet visi tikri lietuviai didžiuojasi savo tautos nepriklausomybe.

Taigi visi minėkime tas sukaktuves.

Fed. Sekretorijatas

KAIP VESTI KULTUROS DARBAS?

I.

Naujausios žinios iš Lietuvos tiekia mums įspūdį, kad pradedama tenai pasireikšti kitokios pažiūros politikoj; tarytum, po pastarųjų sensacingų įvykių, — garsiai reklamuotų, bet mažai nulemiančių tautos ateičiai — pradedamą pagaliaus suprasti, kad pigi demagogija, ar asmens neapykantos ir keršto išsireiškimas, tautą nestiprina. Jaučiama, kad rimtas politikos bei ekonomijos dėsnių pritaikinimas prie gyvenimo ir tampresni ryšjai tautiškai nusistačiusių partijų tarpe atneš valstybei daugiau naudos negu dabartinė nesantaika. Matyti jau, kad suprantama reikalas ekonominius ir politinius nesusipratimus pašalinti ir vengti jėgų aikvojimo dvilypiu veikimu tose srityse: nusivokiama aiškiau, kas iš tikrųjų esti politinių partijų uždaviniai, jų "raison d'etre" (buvimo tikslas).

Lietuvoj iki šiol nežiūrėdavom į politines partijas grynai kaipo tokias, bet, aptardami jas, nuolat pridėdavom prie kiekvienos dar tą apibudinimą, kad ji esanti ar katalikiškos ar bedieviškos pasaulėžvalgos, ir pabrėždavom, kiek ji pasidarbavusi šioj kultūros srity. Tokiu būdu be tų pakankamai didelių priešginybių, neišvengiamai susiėjusių su normaliu politikos gyvenimu ir pasireiškiančių ypatingu įnirtumu rinkimų metu, mūsų tėvynėj buvo prikergiama pasaulėžvalgos kova. Todel ir randame šiandien tokią didelę neapykantą Lietuvoj žmonių tarpe.

Tačiau patyrimas ir atkakliausius pamokė, kad valstybės gerovė tokią padėtį negali pakęsti. Pamatę, kas gali įvykti žalinga valstybei ir tautai prie tokių nesusipratimų, visos didesnės partijos pradeda linkti prie taikos; ieškoma būdai paniurusias Lietuvos padanges prablaivinti. Prieš pusmetį, "Lietuvos Žiniose" pasirodė straipsnis gvildenąs įvairių pasaulėžvalgų partijų politinį bendradarbiavimą. Šis aprašymas susilaukė daug prielankumo ir nuo kitų pažiūrų laikraščių; ir štai prieš pat Naujus Metus vėl iškelia tą pačią mintį. "Rytas," labai retai randąs ko nors girtino "L. Žiniose", ištisai perspausdino "L. Žinių" straipsnį, "Mūsų Partjų Lokarno," kur tarp kito ko, nagrinėjama galimybė ir reikalingumas politinėms partijoms šalintis nuo kultūrinės agitacijos, pavedant šį darbą kitoms atatinkamoms įstaigoms, ir sau pasiliekant politiką ir ekonomiją kaipo savo veikimo sritį, kad šiuo būdu palengvinus esamą padėtį.

Labai yra apgailėtinos dabartinės Lietuvos vidujinės apystovos. Nors ir gana menkutė nūdien Lietuva, vis delto ta piliečių saujalė susiskaldė į kuojvairiausių pažiūrų partijas, kurių beveik kiekviena nenori su kitomis bendradarbiauti. Nors gyvenimas privertė jas susiblokuoti į dvi srovi, vis nepranyksta taš baisus atkaklumas ir visiškai nesutaikomas fanatizmas kaip partijų, taip ir atskirų asmenų tarpe. Turint tatai omeny, joks sumanymas, žadantis sušvelninti šį padėjimą, negali pasilikti be atbalsio spaudoj ir privalo susilaukti bent rimtesnio apsvarstymo. Esant tokiai galybei išorinių priešų, reikia būtinai viduj stiprintis, nes kova už būvį nė kiek nesiliauna, bet eina nuolat žiaurin. Ar pagaliaus prieis Lietuvoje prie to idealo, kuris prieš pusantro šimtmečio buvo realizuotas Amerikos Jungtinių Valstybių kūrėjų, kuomet jie nustatė tikslius santykius tarp politikos ir tikybos ir pareiškė dėsnį, kad valdžios akyse visos tikybos yra lygios ir kad jokių tikybinių kvotimų neprivalo laikyti asmuo norintis įeiti valdžion — tapti valdininku?

Kyla tat klausimas kiek mes, lietuviai katalikai, galime atskirti politiką nuo tikėjimo, ir vieną nė kitą neskriaudžiant. Toki tvarka mums Amerikoj gyvenantiems, atrodo labai paprasta ir protinga. Prie jos pripratę, mes manome, kad ji yra būtina gyvenimo sąlyga. Žinome, kad tikyba yra svarbiausias gyvenimo reikalas; bet irgi suprantam, kad jokia tikyba nemokina, kaip bulves auginti arba lentą oblinoti. Turime kunigus, bet Amerikoje įprasta jais susidurti tik ten kur jie padarys mums daugiausiai gero. Gi politikoj mes balsuojam ne už katalikus ar už laisvamanius, bet už tuos, kurie mūsų manymu geriausiai aprūpins mūsų ekonominį ir politinį būvį. Jeigu per nežinojimą arba per neapsižiūrėjimą kuris nors iš mūsų atstovų įžeistų mūsų tikybinius jausmus, tuojaus mes į jį drožiam smerkiančius jo elgesį laiškus ir perspėjam jį, kad tuos mūsų nusistatymus jis gerbtų; patyrimas rodo kad tos laiškai vis tik turi įtakos.

Lietuvoj, kaip seniai jau bedievukų dejuojama, nepaprastai daug kunigų dalyvauja politikoj. Delto ir atsiranda visuomenėje įsitikinimo, kad tarp politikos ir religijos yra neatmagamas ryšis. Seniau toki padėtis del stokos pasaulinių katalikų inteligentų buvo neišvengiama. Dabar kas kita ir, šiai jaunąjai kartai augus, užteks politiniam darbui tam tikrai pasiruošusių katalikų inteligentų. Patys kunigai tatai jaučia, ir spaudoj kartas nuo karto randa pageidavimų mažinti skaičių dvasiškių politikoj. Taigi jau bręsta, ir tuojaus bus brendęs laikas, kad bus galima visai atskirti politinį nuo kultūrinio darbo. Ar toks gryno atskyrimas bus naudingas ir galimas Lietuvoj. Kokiu būdu Lietuvos gyvenimas atsakys klausimą vien ateitis pasakys.

(Bus daugiau)

KAS GIRDĖTI LIETUVIŲ KOLONIJOSE

LAWRENCE, MASS.

Koncertas ir Prakalbos

Sausio 29 d. mūsų parapijoje įvyko ant greitųjų Federacijos skyr. surengtas dainininkui P. Vyčui koncertas ir viešnei iš Lietuvos, p. P. Pikčilingienei, L. K. M. Dr-jos įgaliotinei Amerikoje, prakalbos.

Kadangi viskas ant greitųjų buvo surengta, tai po platų Lawrenco miestą, žinia nebuvo taip greitai išnešiota ir žmonių atsilankė nedaug.

Pirmiausiai dainininkas p. P. Vyčas davė dalį koncerto. Jo koncerto programas buvo įdomus ir įvairus. Jo balsas geras ir gal susilauksime antro Karuso. Jis yra dainavęs Lietuvos operoje, o dabar tik porai mėnesių atvyko su koncertais Amerikon ir apie balandžio mėnesį grįžta vėl Lietuvon — Kaunan dainuoti. Pradžioje vasario mėn. duos koncertus N. J. ir N. Y. valstijose. Jo koncertų nepraleiskite nei vienas neišgirdę. Pianu jam skambino p-lė O. Baubiniutė. Taipgi dainininkui Vyčui pagelbėjo koncerte p-lės Z. Rimaitė ir sesutės Zalubiutės.

Kalba P. Pikčilingienė

Po pirmos dainininko Vyčo koncerto dalies kalbėjo L. K. Moterų Dr-jos atstovė P. Pikčilingienė. Nors mes daug įvairių svečių turėjome iš tėvynės Lietuvos, kurie mums gyvu žodžiu papasakodavo apie Lietuvą ir jos gyventojų padėtį, bet dar pirmą kartą mes turėjome laimę savo tarpe turėti Lietuvos dukterį, kuri atlankė mus iš tėvynės. Ji pajudino čia moterų organizacijas Lietuvoje ir abelnai moterų darbuotę politikoje, labdarybėje, apšvietoje, dailėje ir tt. kur tų klausimų iki šiol nepajudindavo nei vienas iš Lietuvos atvykęs svečias. Tik labai gaila, kad del stokos laiko viešnia negalėjo nei trečios dalies mums pasakyti, ką norėjo. Jos kalba įvairi — žingeidi, dažnai buvo pertraukiama karšių delnų plojimu. Ji pa... maloni — simpatiška, kas žavėjo publika. Tuo metu buvusieji salėje, sako: "Kad ji kalbėtų dieną ir naktį mes klausytumėme." ... graži lietuviška skambi kalba (anot vieno asmens išreiškimo) it auksinė! ...kų Karmelavos mergaičių ūkio mokyklai atstatyti ... mažas būrelis žmonių su...jo $26 su centais.

Kvies Dar Du Kartu

Lawrenciečiai taip pamylėjo gerb. p. Pikčilingienę, kad jai dar tebesant jau užprašė dalyvauti vasario 16 ... kur čia Federacijos skyrius rengia milžinišką vakarienę. Antra tai vėl šv. ...ietos moterų draugija ... daro plenus kad turėti ...iniškas prakalbas Lawrence del gerb. Viešnios Pikčilingienės.

Ką Sako Klebonas

Kleb. kun. A. Virmauskis labai apgailestauja nežinojimą kad moterys taip gali gabiai kalbėti. Sako: "Dėsime pastangas, kad dar du kartu turėti Lawrence o jei matysime reikalą tai ir trečią."

Gerb. viešnia buvo apsistojus pas Mot. Są-gos 16 kp. ižd. p. Baubinienę.

Federacijos skyr. rengiamos milžiniškos vakarienės, vasario 16 d. p. Baubinienė yra viena iš šeimininkių. Taigi, raginami visi Lawrenco lietuviai jau iš anksto ruoštis prie 16 d. vasario, nes tą dieną sukanka 10 metų nuo paskelbimo Lietuvos nepriklausomybės. Bus įvairi tai dienai pritaikinta programa. Kas svarbiausia tai dalyvaus su mumis Lietuvos viešnia gerb. Pikčilingienė, kuri visus tuos priespaudos, karo ir nepriklausomos Lietuvos metus pergyveno Lietuvoje ir viską patyrė, nes pati visur dalyvavo prie Lietuvai laisvės iškovojimo ir tt.

Bronė

NORWOOD, MASS.

Ko, ko, bet korespondentų Norwood'e netrūksta. Yra visokių. Vieni rašo tiesą, kiti meluoja ir šmeižia. Ant tiesą rašančių kai kas pyksta, spėlioja, kas jie tokie, ir dar daugiau pyksta. Norėtų juos iškolioti, bet gauna iš redakcijų maždaug tokius atsakymus: pirma užginčyk pati faktą, įrodyk, kad korespondentas parašė netiesą, o tik paskui jau pridėk savo išvadas ir gal dar mažytį "jausmų" žiupsnelį. Jei fakto negali užginčyti, tai mums Tamstos tulžies nereikalinga.

Yra ir kitokių korespondentų. Jie rašo laisvamanių mizernam išblyškusiam ir išmozotam lapely. Jie kukliai bando paslėpti savo veidus po slapyvardėmis, bet norwoodiečiai visvien jūos pažįsta, nes jų ausys ir kanopos taip ir kyšo iš jų vadinamųjų korespondencijų. Nesenai tilpo dvi tokios korespondencijos Bostono išmozotam ir išblyškusiam lape ir tuoj visi norwoodiečiai, kaip vienas, išspėjo: iš pirmosios kyšo mūsų mažiuko sutvėrimėlio ilgos ausys, o antrojoj girdisi mūsų lepečkojo biznierėlio kanopų trepsėjimas ir deglas kriuksėjimas. Kiti spėja, kad abi yra to paties mažiuko ilgaausio darbas. Mat pas mus korespondencijas rašo kaikuomet net ir žemesnieji sutvėrimai — ne tik žmonės.

"WNAC"

GREITA PAGALBA DEL SUSTIRUSIŲ SĄNARIŲ SKAUDAMŲ MUSKULŲ

Nesiblaškyk agonijoj ilgiau, kuomet Johnson's Red Cross Kirney Plaster gal suteikt Jums beveik umią pagalbą. Nenusimink, jei kitos gyduolės suteikė jums tik laikiną pagalbą. Mėgink Johnson's Red Cross Kidney Plasterį, kuris suteikia patvarią gerovę — šilimą, jėgą ir malonų nuolatinį masažą skaudamiems sutrauktiems muskulams ir sustyrusiems sąnariams.

Naudingas efektas patvarus del to, kad gyduolės yra palaikomos pilnoj jėgoj tiesiog prieš odą prie skaudamų vietų ir nuolat veikią, iki plasteris laikomas prie kuno. Jeigu jusų muskulai ir sąnariai yra sustyrę ir apimti skausmo nuo viršdarbio ar neįprasto darbo, nuo neatsargumo, Reumatizmo ar del kitų priežasčių, gauk Red Cross Kidney Plasterį vaistinėj ir vartok jį, — jųs nusistebėsite jo greitu ir nuostabiu veikimu. Parduodamas visose vaistinėse.

DAYTON, OHIO

Sausio 14 d. po ilgos ir sunkios ligos mirė Bronislovas Petrokas. Nuo 1920 m. jis išgulėjo Setl Stillwater Sanatorium džiovos kankinamas. Jis mirė sulaukęs 31 metų amžiaus. A. a. Petrokas buvo pašarvotas savo švogerio M. Petkaus namuose, o sausio 17 d. palaidotas su bažnytinėmis apeigomis Kalvarijos kapinėse.

A. a. Petrokas buvo doras ir pavyzdingas jaunikaitis. Prigulėjo pire šv. Petro draugijos ir S. L. R. K. A. 191 kp. Iš Lietuvos atvyko 1911 metais pas savo tėvelius, bet neilgai kartu gyveno, nes tėvelis Kazimieras mirė 1916 m., o motinėlė Katrina po sunkios operacijos mirė birželio mėn. 1927. Dabar paliko nuliūdime du broliu ir keturias sesutes, viena vedus. Paėjo iš Eržvilko parapijos, Geruliškių kaimo. Tebūnie lengva tau ši svetima žemelė, kur savo jaunystę amžinai užbaigiai. Tesuteikia Dievas tau amžiną ramybę ir atilsį.

Paskutinė Nuoširdi Padėka

L. R. K. S. A. Kuopoms

L. R. K. S. A. kuopos per du kartu prisiuntė aukų sušelpimui nelaimingo jaunikaičio a. a. B. Petroko. Už tai jis prieš mirtį prisiminė ir sakė:

"Man numirus praneškite spaudoje ir mano vardu padėkokite visiems, o ypač L. R. K. S. A. kuopoms, kurios mane ligoje nepamiršo."

Korespondentas

DETROIT, MICHIGAN

Pranešimas

Šios kolonijos Federacijos skyriai nutarė platinti katalikišką spaudą. S. L. R. K. A. 171 kuopa išrinko spaudos platintoją V. P. Jedinkų. Užtad dabar, kurie norėsite gauti katalikiškų laikraščių iš Amerikos ir iš Lietuvos, tai galėsite gauti pamatyt ir užsisakyt. S. L. R. K. A. 171 kp. nariai galėsite gauti susirinkimuose pamatyt visus katalikiškus laikraščius; ne nariai ir gi galite gaut bile kada namuose pas V P. Jedinkų, 9616 Russell St. Patartina siųsti giminėms į Lietuvą katalikiškus laikraščius.

Darbai

Darbai neblogiausia eina. Henry Fordo dirbtuvėse dirba gerai ir darbininkus priimdinėja. Bet dar yra tūkstančiai darbininkų, kurie prie "geitų" stovi ir laukia darbo. Taip pat ir prie kitų dirbtuvių matosi tūkstančiai darbininkų, kurie laukia darbdavių malonės. Patartina nevažiuoti į Detroit darbo ieškot.

SLRKA. 171 kp. koresp.

PHILADELPHIA, PA.

Kur dingo mūsų korespondentai? Laikraštis 'Darbininkas'' gana skaitlingai lanko šią koloniją, o žinučių nesimato. Yra žmonių ir gerų žmonių-katalikų, kurie skaito "Darbininką" ir kalba kad nėra žinučių, nė gerų, nė blogų. Tiesa, blogų niekas nepageidauja. Užtenka ir gerų žinių tik reikia apetito; ir tokiu būdu galima pageryti ir užganėdinti "D-ko" skaitytojus taip lygiai kaip ir kitose kolonijose. Tik vyrai — gerieji — į darbą! Kiek yra gražių ir tiesiog pagirtinų veikimų Philadelphijoj, o ypač iš katalikų veikimo. Tokios žinutės kaip tik ir tinka "Darbininkui." Visiems gerai žinomas rašėjas p. K. Vidikauskas, negi spės į visus laikraščius ir visokių žinių pririnkti ir aprašyti. Tiesa, pilnai mes galime atiduoti kreditą p. K. Vidikauskui už jo nenuilstančią plunksną. Pastebėjau kad jo raštai net ir Japoniją pasiekė esperanto kalboje. Nemanykit kad tie raštai-žinutės išdygsta be darbo ir pasišventimo. Ne. Priseina dirbti per naktis. Jeigu visi dirbtų, tas darbas būtų kur kas lengvesnis ir turėtume daugiau žinučių. Tad, gerieji, pirmutiniai stokite į darbą! Imkite plunksną į rankas ir dirbkite. Dirva plati katalikiškoje spaudoje ir visame veikime. Tada tik pakelsime katalikišką spaudą ir patenkinsime skaitytojus katalikiškų laikraščių.

K. J. D.

NEW BRITAIN, CONN.

Netrūksta Parengimų

Sausio 1 d. čia įvyko artisto J. Babravičiaus koncertas. Žmonių buvo mažai, bet visi buvo patenkinti.

Sausio 15 d. įvyko L. R. K. S. A. apskričio teatras. Vietos Sandaros 32 kp. mėgėjai atvaidino veikalą "Salemono Sapnas."

Sausio 20 d. įvyko artisto A. Vanagaičio ir pianisto Jozavito koncertas. Art. A. Vanagaitis publiką prijuokino.

New Britainietis

Būk idejos apaštalas!
Platink "Darbininką!"
Vajus dar tebeina!
Pasipelnysi ir pats!
Tik nelauk! Hurry up!

La Verne, Calif. apelsinų augintojai bando su tam tikromis chemikališkomis bombomis išnaikinti vabzdžius, kurie gadina ir ėda apelsinų medžius. Čia parodo dvi "farmerkaites," kurios daro bandymą.

DETROIT, MICHIGAN

LDS. 72 kuopos susirinkimas įvyks vasario 18-tą dieną, po pamaldų. Bus svarbus susirinkimas del gerovės pačių darbininkų. "Darbininko" vajaus planai sudaryti ir tik reikia gaut daugiau darbuotojų. Taipgi nepamirškite užsimokėti duokles jau ir už šiuos metus. Be to išgirsite svarbius raportus ir pranešimus iš kliubo vedėjų. Kiekvieno nario bei narės pareiga būti šiame susirinkime.

Valdyba

DETROIT, MICHIGAN

Vakarienė

Moterų Sąjungos 54 kuopos vakarienė įvyks vasario 19 d. Pelnas skiriamas parapijai ir Šv. Pranciškaus vienuolynui. Bus gražus programas ir šokiai. Solistai sudainuos gražių dainelių. Nepamirškite šio vakaro.

Suvytus Rūtelė

CAMBRIDGE, MASS.

Sausio 29 d. susirinko į bažnytinę svetainę didelis būrys moterų, merginų ir mergaičių, kurios buvo prisirašiusios prie Šv. Teresės Jėzaus Mažosios Gėlelės Draugijos išpildymui blankų. Klebonas kun. P. Juškaitis rašė ant blankų vardus ir adresus, o Dr. J. C. Landžius žiūrėjo kiekvienos narės sveikatos.

Sausio 31 d. Šv. Teresės Mažosios Jėzaus Gėlelės dr-jos įvyko susirinkimas. Apsvarstė dr-jos reikalus ir nutarė rengti prakalbas kovo 4 dieną. Kvies geriausius kalbėtojus ir draugijos daktarą J. C. Landžių iš Worcesterio. Prakalbose bus prirašynėjamos naujos narės prie minimos draugijos.

Vasario 5 d. įvyko Apaštalystės Maldos dr-jos susirinkimas, nutarė suorganizuoti naują skyrių ir užvardyti "Altoriaus Puošimo Draugija." Klebonas kun. P. Juškaitis surašė vardus ir paaiškėjo, kad virš trisdešimts narių prisirašė.

M. Z.

Perskaityk ir Kitam Duok!

Radiograma

Socialistas Plečkaitis vis dar tebeorganizuoja "emigrantus" pulti Lietuvą. Lenkai nervuojasi del Premiero Voldemaro pareiškimų. Smerkia jį neva už sulaužymą duoto žodžio Ženevoje.

Kova del Vilniaus dar tik prasideda. Ji bus smarki ir audringa, nes lietuviai nenusileis Pilsudskiui nė ant nago juodumo.

Visos žinios ir straipsniai, kurie telpa ir tilps "Darbininke" yra įdomios ir svarbios. Be to, "Darbininkas" turi žinių iš viso pasaulio apie darbininkų gyvenimą ir jų veikimą.

"Darbininkas" turėtų rastis kiekvieno lietuvio namuose. Žmogus be "Darbininko," tai taip kaip siuvėjas be adatos.

Delko "Darbininkas" toks naudingas ir reikalingas? Nagi delto, kad jis yra geriausias darbininko draugas ir patarėjas.

Delko "Darbininkas" toks įvairus? Delto, kad į jį rašo įžymiausi literatai: Kun. K. Urbonavičius, Kun. J. J. Jakaitis, K. Krušinskas, Mok. Pranas Galinis, Kun. Daknys, A. Padegimas, Kun. A. Daugis, S. Bugnaitis, Kl. Zabulionis, Kun. F. Juškaitis, Kun. F. Virmauskis, Kun. K. Vasys, Kun. S. Vembre, Kun. S. Kneižys, Komp. A. Aleksis ir daug kitų. Iš Lietuvos rašo: J. Mažeika, Mok. Mažeikienė, F. Viraks, L. Vitkauskas, Kun. Grinevičius ir daug kitų profesionalų, studentų ir darbininkų.

"Darbininkas" turi daug bendradarbių, prietelių ir rėmėjų delto, kad yra pačių darbininkų leidžiamas ir kad jis yra vienas iš įžymiausių katalikiškų laikraščių.

"Darbininkas" eina didelio formato, 8 puslapių, iliustruotas, du kartu į savaitę.

Nuo sausio 1 d. šių metų prasidėjo prenumeratų vajus ir tęsis iki kovo 1 d. Per tą laiką prenumeratos kaina yra nupiginta.

PRENUMERATOS KAINA NUPIGINTA

Naudokitės proga. "Darbininko" prenumeratos kaina vajaus laike yra tik $4.00 metams; pusei metų $2.00. Vien tik penktadienio numeris metams $2.00; pusei metų $1.00. Į užsienį metams $5.00, pusei metų $2.50. Vien tik penktadienio numeris $2.50.

Šis nupiginimas bus tik laike vajaus, sausio ir vasario mėnesiuose.

KVIEČIAME Į TALKĄ

L. D. S. nariams ir "Darbininko" skaitytojams yra gera proga pasidarbuoti kilniam tikslui. Gal sakysi, ką aš gausiu už tą darbą? Štai ką: Nuo kiekvienos metinės prenumeratos gausite 50 centų arba dolerio vertės knygų; nuo pusmetinės 25 centus arba 50 centų vertės knygų; nuo metinės prenumeratos vien tik penktadienio numerio 25 centus arba 50 centų vertės knygų.

Nauji skaitytojai vistiek gauna nupiginimą ar jie patys užsirašo arba per tarpininką. Skirtumo nėra.

Tikimės, kad "Darbininko" skaitytojai ir LDS. nariai šiame vajuje pasidarbuos, kad padauginus darbininkų šeimynėlę. Gražiai pasidarbavę vajuje galėsime sau ramiai važiuoti su ekskursija Lietuvon.

Pinigus už prenumeratas siųskite money orderiais arba čekiais šiuo adresu:

"DARBININKAS"
366 West Broadway South Boston, Mass.

VANAGAIČIO DAINOS MOKYKLOMS

Jau išėjo iš spaudos "Dainuok" II dalis. Gražus rinkinys dar gražesnių dainų dviem ir trim balsams. Mokykloms imant didesniam skaičiui, nuleidžiama didelis nuošimtis. *Dainuok II dalis,* kaina 60 centų. Puikiausias vadovėlis mokykloms ir chorams.

Reikalaukite *"Darbininke" 366 Broadway, So. Boston, Mass.* Mes turime visas Vanagaičio kompozicijas.

Pirkite visi *"Dainuok,"* ten rasite gražiausias dainas, ypatingai merginoms dainuoti.

Piktas žmogus pirmiau kenkia sau—negu kitiems. — Šv. Augustinas.

• • •

Būna darbštumo, nuodemingesnio už tinginį, ir esti dykų liūdesių, blogesnių už tuščias linksmybes.—El. Ožeškienė.

• • •

Nebūk per drąsus — akis išdegsi, nebūk per lėtas — dalios neteksi.

Vietinės žinios

IŠVAŽIAVO VIENUOLYNAN

Sekmadieny, vasario 12 d., p-lė Magdalena Jankauskiutė, įžymi vietos darbuotoja, o ypač jaunimo tarpe, išvažiavo į Chicago, Ill. Šv. Kazimiero vienuolynan.

P-lę Jankauskiutė buvo L. Vyčių 17 kp. valdyboje, mokytojavo Marijos Vaikelių draugijoje ir tarpgi porą metų mokino Lietuvių Vasarinėje mokykloje. Tai buvo vieną iš gabiausių ir rimčiausių mergaičių. Linkime p-lei Magdalenai sveikatos ir ištvermės vienuolės luome. Tu pasirinkai kilnų, bet kartu ir atsakomingą luomą. Tad ieškok palaimos Dievuje. Savo maldose nepamiršk ir savo tėvelių, kurie taip gražiai ir dorai tave išauklėjo.

Rep.

GILTINNĖ NESNAUDŽIA

Pereitą savaitę mirė senutė a. a. Subatienė. Palaidota šetšadieny, vasario 11 d. su bažnytinėmis apeigomis — iškimilngai

Taipgi mirė ir palaidotas a. a. A. Kmitas. Jis buvo vidutinio amžiaus ir rodos dar galėjo gyventi, bet jau Dievo tokia valia. Paliko nuliūdime žmoną ir vaikučius. Jis taipgi palaidotas su bažnytinėmis apeigomis. Lai būna jiem lengva šios šalies žemelė.

Rep.

VYČIŲ VAKARAS PAVYKO

Sekmadieny, vasario 12 d. įvyko L. Vyčių 17 kp. vakaras. Lawrenco Sodalicijos draugijos vaidintojos su pagelbininkais, vadovaujant kun. S. P. Kneižiui atvaidino "Motinos Meilė." Veikalas gražus ir jausmingas. Vaidintojai gerai vaidino ir nevienam išspaudė ašaras prisiminus motutę arba motutė prisiminus savo vaikus, kurie neįvertina motinos meilės.

Žmonių buvo daug. Pasibaigus vaidinimui L. Vyčių kuopos rengėjai pavaišino Lawrenciečius(-es) užkandžiais ir saldžiais gėrimėliais. Apie 10:30 val. vakare Lawrenciečiai didžiuliu "bus'u" išvažiavo į namus.

Jaunimas labai gražiai praleido vakarą.

Rep.

Būk idejos apaštalas!
Platink "Darbininką!"
Vajus dar tebeina!
Pasipelnysi ir pats!
Tik nelauk! Hurry up!

CHORO PRIVATIŠKAS VAKARĖLIS

Ketvirtadieny, vasario 9 d. įvyko šv. Petro lietuvių parapijos choro privatiškas vakarėlis. Tokius vakarėlius choras rengia kas met. Bet šių metų skyrėsi tuo, kad buvo visai privatiškas. Nė reporteris nebuvo kviestas. Sužinojau nuo savo draugo choristo, kad ten buvo visokių linksmybių. Šoko, dainavo, skambino ir griežė. P-no Stravinsko orkestra linksmino visus. Girdėjau, kad choras ruošiasi prie didelio darbo — koncerto.

Rep.

"KAROLIŲ" BALIUS PAVYKO

Vasario 11 d. įvyko Lietuvos Dukterų draugijos pogloba Motinos Dievo balius. Žmonių buvo daug ir prie gero p. Buinio beno visi linksmai laiką praleido.

Baliaus dalyviai buvo pasipnošę visokiais karoliais. Pirmą dovaną laimėjo p-lė Ona Alisevičiutė; antrą dovaną Elena Molaitė iš New Hampshire; trečią Genevaitė Gaujutė.

Dovanas skirstė išrinkti teisėjai, neprigulinti prie šios draugijos: p. p. V. Valatka, LDS. 1 kp. ižd., V. Savickas, Saldžiausios Širdies V. Jėzaus draugijos pirm., M. Arentienė, K. Stemborienė, M. Vilkienė.

Dovanas aukavo visiems žinomas laikrodininkas p. J. Dilis, už ką jam draugija yra dėkinga ir pažada paramą. Visiems patariame pirkti auksinius ir paauksuotus daiktus: duoti pataisyti sugedusius tik p. J. Diliui. Jo adresas: "Darbininko" name, kambarys 7.

Taipgi tariame nuoširdų ačiū visiems, kurie dalyvavo šiame baliuje.

Rengimo Komisija

DARBININKŲ SUVAŽIAVIMAS

~~L. D. S. Naujos Anglijos~~ Apskričio suvažiavimas įvyks vasario 26 d., šv. Petro lietuvių parapijos svetainėje, 492 E. Seventh St., So. Boston, Mass. Sesijos prasidės lygiai 1 val. po pietų. Šis suvažiavimas svarbus ir pageidaujama, kad visos šio apskričio kuopos juo susidomėtų ir išrinktų po keletą narių. Visi svarbieji mūsų organizacijos reikalai bus tinkamai išrišti, jei nuo visų kuopų bus nors po vieną ar daugiau atstovų. Tad raginame kuopų valdybas šaukti susirinkimus, išrinkti atstovus ir jiems įduoti naudingų sumanymų organizacijos labui.

Nepamirškite, kad suvažiavimas įvyks vasario 26 d. So. Bostone.

LDS. N. A. A. Valdyba

Stands the Test of Time

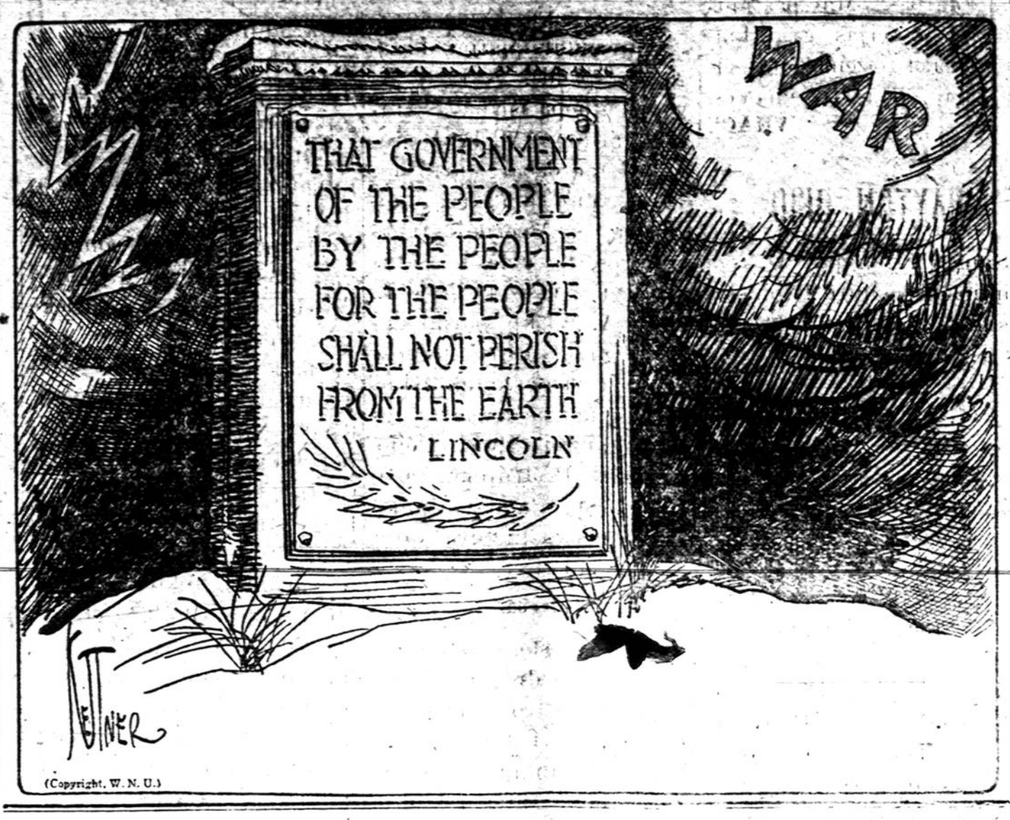

LIET. PREKYBOS B-VĖS SPECIALIS SUSIRINKIMAS

įvyks subatoj, vasario 18 d., 1 val. po pietų, parapijos salėj, 492 E. Seventh St., So. Bostone.

Malonėkite visi šėrininkai atsilankyti ant virš minėto susirinkimo, nes bus gana svarbus.

Board Direktoriai

Ar Jaučiates Silpnas ir Nuvargęs

"Aš buvau labai silpnas, kol aš nepradėjau vartoti "Nuga-Tone," sako Mr. H. Buffner, Dillon, Kansas. "Aš išvartojau keletą butelių Nuga-Tone ir jos padarė iš manęs skirtingą žmogų."

Aukščiau minėtas raportas yra paprastas del tų, kurie vartoja Nuga-Tone. Jos yra suteikusios virš miliono vyrų ir moterų geresnės sveikatos, daugiau stiprumo ir energijos. Nuga-Tone pataiso apetitą, prašalina galvos skaudėjimą, svaiguij, prašalina puslės ir inkstų nesmagumus, sustiprina nervų sistemą, padaugina svarumą menkiems ir silpniems. Pabandykit Nuga-Tone. Jos suteiks jums daugiau stiprumo ir energijos ir suteiks jums jėgos del visų kuno organų. Jųs galit gauti Nuga-Tone pas savo vaistininką ir jeigu pasekmės nebus užganėdinančios, jusų pinigai bus grąžinami be argumentų.

OLD GOLD

JUOKAI

Mažas vaikas palydėjo savo tėvelį į stotį, kuris išvažiavo viešėtis. Tarpe visų atsisveikinimų trūkis pradėjo eiti ir vaikas ilgai žiūrėjo pakol jau nesimatė. Netrukus atvažiavo ir kitas traukinys toks pat kaip ir tas, kuris tik ką pravažiavo. Vaikas su dideliu kliksmu pradėjo šaukti: "Mamytė! mamytė! štai ateina traukinys atgal! Turbūt tėvelis ką nors užmiršo."

"Ar užteks vieno dolerio už tavo vištą, kurią ką tik suvažinėjau?"

"Geriau bus jei duosi du: Aš turiu gaidį, kuris labai daug mano apie suvažinėtą vištą ir jam sužinojus apie tą "katasrofą," jis, staiga, gali žūti."

. . . Beje, rūkyk Old Gold Cigaretus — nėra nė kosulio vežime. Šiame laikrašty nuolat telpa komiški skelbimai įžymaus kartūnisto Briggs. Sek juos . . . skaityk juos ir persitikrink, kad Old Gold Cigaretuose "Nėra Nė Kosulio Vežime."

Kiekviena žmona mano, kad laimingiausias pasauly žmogus yra jos vyras.

PARSIDUODA NAKSNDAI

C ir Gold gatv. Atdara kasdien iki 7 val. (V.-17)

Palaikymui puikių plaukų naudok
Ruffles

LIETUVOS LAISVĖS PASKOLOS BONUS

PERKAME IR PARDUODAME

Rašyk del informacijų: — Dept. D.

ZIMMERMANN & FORSHAY

170 BROADWAY NEW YORK

Firma įstaigta 35 metai

DRAUGIJŲ VALDYBŲ ADRESAI

ŠVENTO PETRO IR POVILO DR-JOS VALDYBA

Pirmininkas — Antanas Navikas, 702 E. Fifth St., So. Boston, Mass.
Vice-Pirm. — Juozas Jackevičius, 92 Sawyer Ave., Dorchester, Mass.
Prot. Raštininkas — Leonas Švagždis, 111 Bowen St., So. Boston, Mass.
Fin. Raštininkas — Kazys Kiškis, 366 Broadway, So. Boston, Mass.
Iždininkas — Vincas Kališius, 671 G Street, South Boston Mass.
Maršalka — Kazimieras Ambrozas, 492 E. Seventh St., S. Boston, Mass.
Draugija laiko savo susirinkimus kas pirmą nedėldienį kiekvieno mėnesio antrą valandą po pietų, parapijos salėj, 492 E. Seventh St., So. Boston, Mass.

LIETUVOS DUKTERŲ DR-JOS PAGLOBA MOTINOS ŠVČ VALDYBOS ADRESAI

Pirmininkė — Jieva Marksienė, 625 E. Eighth St., So. Boston, Mass.
Vice-Pirmininkė — Ona Zulonienė, 11 Monks St., South Boston, Mass.
Prot. Raštininkė — Ona Siaurienė, 443 E. 7th St. So. Boston, Mass. Telephone South Boston 3422 R.
Fin. Raštininkė — Bronislava Chinas, 29 Gould St., W. Roxbury, Mass.
Kasierė — Ona Mizgirienė, 105 W. 4th St., So. Boston, Mass.
Iždininkas — V. Balutis, 36 Mercer Street, So. Boston, Mass.
Maršalka — P. Laučka, 363 Fifth Street, South Boston, Mass.
Draugija laiko susirinkimus kas antrą nedėldienį kiekvieno mėnesio, parapijos salėj, Sta Gatvė, South Boston, Mass.

D. L. K. KEISTUČIO DR-JOS VALDYBOS ANTRASAI

Pirmininkas — Mot. Versiackas, 694 E. Fifth St., So. Boston, Mass.
Vice-Pirmininkas — Povilas Raila, 95 G Street, South Boston, Mass.
Prot. Rašt. — Antanas Macejunas, 450 E. Seventh St., S. Boston, Mass.
Fin. Rašt. — Pranas Tuleikis, 109 Bowen St., So. Boston, Mass.
Iždininkas — Andrius Zalieckas, 150 H St., South Boston, Mass.
Tvarkdaris — Kazys Mikailionis, 906 E Broadway, So. Boston, Mass.
Draugija laiko savo susirinkimus kas antrą (2-trą) nedėldienį kiekvieno mėnesio Lietuvių Salėj, kertė E ir Silver gat., So. Boston, Mass., 1:30 val. po pietų. Ateidami susirinkimun prašome atsivesti naujų narių prirašyti prie mūsų draugijos.

ŠV. KAZIMIERO R. K. DR-JOS VALDYBOS ANTRASAI

So. Boston Mass

Pirmininkas — Jonas Jarosa, 228 I Street, South Boston, Mass.
Vice-Pirmininkas — Jonas Grubliskas, 24 Prescott St., Readville, Mass.
Prot. Raštininkas — V. Mickevičius, 385 Third St., South Boston, Mass.
Finansų Raštininkas — M. Selkis, 366 W. Broadway, So. Boston, Mass.
Iždininkas — V. Balutis, 36 Mercer Street, So. Boston, Mass.
Maršalka — P. Laučka, 363 Fifth Street, South Boston, Mass.
Draugija laiko susirinkimus kas antrą nedėldienį kiekvieno mėnesio, parapijos salėj, Sta Gatvė, South Boston, Mass.

ŠV. JONO EV. BL. PASELPINĖS DR-JOS VALDYBOS ADRESAI

Pirmininkas — [illegible], 24 Thomas P. So. Boston, Mass.
Raštininkas — J. Glineckis, 8 Thomas Pk. South Boston, Mass.
Raštininkas — M. Selkis, 366 Broadway, So. Boston, Mass.
Iždininkas — A. Nandžiunas, 385 E. Broadway, So. Boston, Mass.
Tvarkdarys — J. Zalkis, 7 Winfield St., So. Boston, Mass.
Draugija laiko susirinkimus kas trečią nedėldienį kiekvieno mėnesio 2-ra valandą po pietų, parapijos salėj, 492 E. Seventh St., So. Boston, Mass.

KAM REIKALINGAS KARPENTERIS

Lietuvis, kurie turite savo namus ir reikalauja pataisymo iš viršaus arba lauko, geriau kreipkitės pas savo tautos žmogų. Padirbu pigiau negu kiti. A. PALDAUSKAS, 339 W. Third St., So. Boston. (V.-24)

Vanagaičio Dainos

Kas norite išmokti gražių ir linksmų dainų kreipkitės į mus, o gausite sekančias Vanagaičio kompozicijas. (Įsigykite ir "Vanago Plunksną" ten žodžių rasite).

Solo Dainos:

1. MAMYTĖ (sopranui ir tenorui, ne lengva) ..... 60c.
2. AŠ BIJAU PASAKYT (lengvutė; baritonui, mezzo soprano) ..... 40c.
3. LITAI (baritonui: lengvutė, tinka "Menas, Mokslas, Sportas" iš "Vanago Plunksnos") ..... 50c.
4. GODELĖS (žemam balsui: mergaitės žodžiai "Van. Plun.") ..... 60c.
5. STASYS (tinka "Barbora" iš "Vanago Plunksnos) ..... 60c.
6. DUL DUL DUDELĖ (aukštam balsui; lengva, graži) ..... 50c.

Chorams Dainos:

1. VILNIUS (patriotiška daina: antras himnas) ..... 35c.
2. VĖJUŽĖLIS (ilga, lengva, lyriška daina) ..... 35c.
3. VAKARO ILGĖSYS (romantiška, labai graži ir tinka jaunimui) ..... 35c.
4. MUZIKA MUZIKA (galima šokti valsą ir dainuoti: tinka duetui) ..... 30c.
5. DZIMDZI DRIMDZI (juoko daina; galima visaip paivairinti dainuojant) ..... 25c.
6. MOLIO UZBONAS (galima sudžiazinti; linksma, visiems patinka) ..... 30c.
7. 8-NIOS LIAUDIES DAINOS (daugiausiai dzūkų: tinka solo, dviem ir 4 balsam) ..... 40c.
8. "DAINUOK" II Dalis (mokykloms ir chorams: gražus duetai, svajonių dainos) ..... 60c.
9. NAKTIS SVAJONĖMS PAPUOŠTA (solo arba duetas; romantiškumo ir meilės pilna) ..... 60c.
10. MALDA (tinka 16 vasario giedoti koncerte, publikai sustojus; patriotiška) ..... 30c.
11. VANAGO PLUNKSNA (tekstas su nurodytoms meliodijoms ir deklemacijoms) ..... 25c.

Spaudoje:

1. TU IR AŠ (ilga chorui daina: romantiška, įvairos spalvos, lengvutė)
2. SAULĖLEIDŽIO GIESMĖ (nelengva, rimto pobudžio, juoktis nereik, ilga, įvairi)
3. NAKTIS (basso arba baritonui ir 4 vyrų balsams. Serenada, lengva, graži, romanso pilna)
4. FORDUKAS (Poupuri iš 14 liaudies dainų. Vyrų chorui ir soprano. Juoko daug, lengva dainuoti).

Mokykloms vadovėlį "Dainuok II dalis," imant didesniu skaičiumi, duodame didelį nuošimtį. Chorams taip-gi duodama nuolaida. Kreipkitės į

"DARBININKAS"
366 W. Broadway, South Boston, Mass.

"DARBININKAS" PLATINA KILNIAS IDĖJAS;

Tu platink "Darbininką"! Buk kilnių idealų apaštalas! Laiko nebedaug belieka "Darbininko" skaitytojų vajus baigsis su šiuo mėnesiu. Į darbą, brolau!

"Darbininkas" 2 Syk Sąvaitėje Metams $4.00
"Darbininkas" pusei metų $2.00
"Darbininkas" trims mėnesiams $1.00

"Darbininko" įgalioti agentai, LDS. nariai, prenumeratoriai, kurie užrašo laikraštį "Darbininką" kitam metams gali pasilikti sau 50c.; pusei metų 25c.; trims mėnesiams 15 centų

"Darbininkas" Sykį Sąvaitėje Metams $2.00
"Darbininkas" pusei metų sykį sąvaitėje $1.00

"Darbininko" įgalioti agentai, L. D. S. nariai, prenumeratoriai, kurie užrašo laikraštį "Darbininką" kitam metams gali pasilikti sau 25 centus; pusei metų 15 centų.

ĮVAIRENYBĖS

"SEPTYNIŲ BROLIŲ MIEGANČIŲ" KAPINYNAS MAŽOJOJ AZIJOJ

Pokarinė Turkija archeologijos darbų monopolį Mažojoj Azijoj perleido Austrijai. Pereitais metais antrą kartą išvyko ekspedicija į Efezą.

Dabar pranešama, kad po sunkių 6 savaičių darbo pereitais metais pavyko visiškai atkasti "Septynių brolių miegančių" kapinyno kompleksą, susidedančio iš penkių sluoksnių. Jis yra iš V am. po Kristaus gim. 500 atkastų karstų davė progos surinkti daug medžiagos, kuri nušviečia tų laikų krikščionybės epoką Mažojoj Azijoj, ir ypačiai Efeze ir jo apylinkėse. Atkastas kapas ir septynių jaunuolių, kurie davė pagrindo gražiai legendai apie septynius brolius miegančius.

Kapas yra katakombos pavidalu. Minėta legenda pasakoja apie septynis jaunuolius iš dvaro ciesoriaus Decijaus, didelio krikščionių persekiotojo, III amž. po Krist. gim., kurie priėmė krikščionių tikėjimą ir ciesoriaus paliepimu buvo uždūrvti kalno viduje. Paskui Teodozijui II viešpatuojant, 452 m. atsitiktinai atidarytas mūras ir rasta ten sveikus ir gerai atrodančius septynis jaunuolius, kurie tačiau greit mirė. Toj vietoj Teodozijus liepė įtaisyti didelį kapinyną, kuris dabar austrų ekspedicijos ir bažnyčios atkasamas.

Be to, ekspedicija dar atkasė garsią Šv. Jono bažnyčią Ajasoluk kalnely, kurią ciesorius Justinionas VI am. liepė pastatyti ant Jono Teologo kapo. Žemės sluoksniuos bažnyčios apačioj atrasta dar keletas senesnių bažnyčių. Galimas dalykas, kad tas Jonas Teologas ir yra šv. Jonas apaštalas.

Didelės atrakcijos yra ir kitos iškasenos. Surasta didelės termos, sujungtos su gimnazijonu, kurį iš pradžios klaidingai manyta esant Romos įpėdinio rūmais Mažojoj Azijoj. Termos ir visi įtaisymai pasilikę mažai nukentėję. Šalia to trobesio atkasti pamatai koliumnų, pirklausančių didžiajai koliumnadai ir prie to mažo halė, kuri buvo ciesoriaus [illegible]. Halė ta pastatyta iš marmuro ir turtingai papuošta skulptūra, statulomis ir bareljefais.

Bet gražiausias ten rastas meno dalykas yra vadinamas Ikaro bareljefas, vaizduojantis dievą Dionizijų lankantį pergalėtoją didvyrį. Po statulomis yra garsi Vesta Giustiniani, vad. Aspazijos galva ir daug įvairių Romos statulų, viena filosofo ir viena ciesoriaus. Netoli tos vietos atkasta gerai išlikusi viešoji latrina iš marmuro su moliniais dangčiukais. Pietinėj miesto dalyj, be to, rasta daug sarkofagų ir apatinė dalis šventyklos iš Heraklito laikų.

AVALINĖ IŠ BANANŲ

Anglijoj, odos dirbtuvėse daromi mėginimai dirbti odą avalinėms iš bananų odos.

ŽMOGUS, ĖJĘS BE GALVOS

Paryžiuj prieš teisingumo rūmus vienas žmogus bandęs pereitį kiton gatvės pusėn. Bet užvažiavo autobusas, ir nelaimingasis pakliuvo po ratais. Kritęs jis tuo būdu, kad pirmutiniai ratai visiškai nukirtę jam galvą.

Ir štai ką pamatė išsigandę ir nustebinti praeiviai. Korpusas atsikėlė, rankomis bandydamas ištirti plotą prieš save taip, lyg ieškotų galvos, kurią norėtų uždėti ant sprando, žengė keturius žingsnius pirmyn ir, pagaliau, krito žemėn.

Prancūzu spauda komentuoja tą įvykį, kaip apsireiškimą nepaprastai gajaus žmogaus organizmo ir kad tai esąs savo rūšies patvirtinimas teorijos, jog žmogus, nukirtus jam galvą, iš karto dar nemiršta.

2,796 GYVOS KALBOS VISAM PASAULY

Statistika duoda įdomių žinių del išsišakojimo įvairių kalbų ir dialektų pasaulyj. Ligšioliniais apskaičiavimais, žemės rituly dabar priskaitoma 2,796 gyvos kalbos. 800 svarbiausių kalbų dalinama šiuo būdu. Europai tenka 48, Azijai 153, Afrikai 118, Šiaurės ir Pietų Amerikai 424 ir Australijai 117.

LIETUVOS ŽENKLAI

Geras tėvynainis privaltu rėti Lietuvos miestų ženklus. Yra indomu su jais susipažinti. Juos galima vartoti kaip atvirutes. Ženklai yra tam tikrame sąsiuvinyje. Išviso yra 40 ženklu

Kaina 40 centų

"DARBININKAS"
366 W. Broadway
S. Boston, Mass

PRADĖKITE GYVENTI DEL SAVES!

ĮSIGYKITE SAVO NUOSAVYBĘ

South Boston'e

Kampinis namas su krautuve ir dvi šeimynos po keturius kambarius. Yra elektra, gazas ir skalbynės kiekvienai šeimynai. Kaina $6,500.

Šešių šeimynų medinis namas, netoli Dorchester Street. 3 šeimynoms po tris kambarius ir 3 šeimynoms po šešis kambarius. Rendų atneša $845.00 į metus. $4,500. Lengvomis išlygomis.

Trijų šeimynų medinė stuba ant W. Sixth Street, prieš pat švento Rožančiaus bažnyčią. 3—4—4 kambariai su įtaisymais. $3,700. Lengvomis išlygomis.

Dviejų šeimynų medinė stuba su penkių automobilių garadžium, City Point, ant East Sixth Street, netoli L Street. Keturi kambariai ant pirmo augšto ir penki ant antro. Maudynės, šiltas vanduo, elektra, priešakiniai piazai. Kaina $8,800.

Pulkiausioj vietoj South Bostone ant Marine Road, dviejų šeimynų naujas namas. Pirmame aukšte 5 kambariai su saulės kambariu ir priėmimo sale. Antrame aukšte 6 kambariai ir taipgi saulės kambarys. Yra piazai. Kiekviena šeimyna turi savo atskirą šilto vandenio šilumą. Visi naujausios mados įtaisymai. Vieta del garadžių. $14,500.

Roślindale

Netoli Washington Street, 3 šeimynų medinė stuba su visais įtaisymais, priešakiniai ir užpakaliniai piazai, trys štymo pečiai. $12,800.

East Bridgewater Farma

50 akerių žemės 10 kambarių stuba, yra elektra, vanduo, šilduma, 18 karvių ir visokių farmos mašinerijų. $12000.

Pas mus yra daug namų krauturių ir farmų ant pardavimo ir išmainymo katrų čia negalime suminėti.

APDRAUDŽIAM automobilius, forničius, gyvastį ir namus nuo ugnies ir nelaimių. Parduodame anglis ir malkas.

Parduodame Laivakortes į Visas Pasaulio Dalis

Reikale kreipkitės pas:

A. J. KUPSTIS

332 WEST BROADWAY SOUTH BOSTON, MASS.

Telephone South Boston 1662—1373

St. Valentine's Day

RUGIŲ KAVA

Nuolat pirkti kava labai brangiai atseina. Be to, kiekviena pirktinė kava turi savyje "kofeina," kuris sveikatai kenkia: blogai veikia į širdį ir nervus. Daug pigiau ir sveikatai geriau patiems kavą pasigaminti, na pavyzdžiui, kad ir iš rugių. Rugių kava daroma šitaip.

Reikia paimti didelius ir švarius grūdus, išplauti juos, išdžiovinti ir paskui juos deginti mažam pečiuke (duchoukoj), nuolat žiūrint, kad jie neperdegtų, nes nuo to kava nustoja savo kvapo ir skonio.

Galima deginti ir šiaip pečiuje, tik ne ant pačių žarijų; tuomet reikia turėti tam tikrą patelnę su dangteliu, kad kavos grūdelius galima būtų nuolat pakratyti.

Galima pažinti, kad jau gatava kava iš to, kad grūdai pradeda rusti ir plyšdami traškėti — tai jau yra ženklas, kad kava bus greitai gatava. Reikia žiūrėti, kad kavos grūdai nebūtų žali, nes tokia kava taip pat neturės nei skonio, nei kvapo ir nepritrauks gerai, bus skysta.

Sudeginta kava reikia sumalti, sudėti ir gerai suslėgti blėkiniame inde, kad kvapas neišgaruotų.

Verdant rugių kavos reikia imti 2-3 kartus daugiau, ne kaip paprastos ir virti ją reikia ilgiau. Tokia kava yra skani ir sveika, ir vaikams ją galima duoti gerti be baimės. *"Ūk. Balsas"*

:: TRUMPI :: SKAITYMĖLIAI

ĮNAUJA KNYGA

Joje telpa daugiau kaip 100 trumpų pasakaičių

150 pusl. 45 centai

DARBININKAS

366 Broadway, Boston 27, Mass

VANAGAIČIO JUOKŲ KELIONĖ

Vasario 18-19, Pittsburgh, Pa.

Vasario 20, Dayton, Ohio.

Kovo 18, Chicago, Ill. (Meldažio svet. pabaigtuvės).

Nesigailėsite išgirdę Vanagaičio juokus. Su juo kartu keliauja pianistas M. Yozavitas, iš kurio reikia stebėtis kaip jis moka pianą groti.

Paskutinės Šarkio muštynės jau bus ant programos. Kas negalėsite išgirsti Vanagaitį koncerte, tas nusipirkite jo rekordų.

Tel. So. Boston 0823
NAUJOJE VIETOJE
LIETUVIS DANTISTAS
DR. M. V. CASPER
(KASPARAVIČIUS)
511 Broadway, So. Boston
Ofisio valandos:
nuo 9 iki 12 ryte ir nuo 1:30 iki 5 ir nuo 6 iki 8 val. vakare. Ofisas uždarytas subatos vakarais ir nedėldieniais, taip-gi seredomis nuo 12-tos dieną uždarytas

LIETUVIS DENTISTAS
DR. ST. A. GALVARISKI
(GALINAUSKAS)
414 Broadway, So. Boston
Telephone So. Boston 2300
Ofisas atdaras nuo 10 iki 12 ryto nuo 1:45 iki 5:20 po piet ir nuo 7 iki 9 vakare. Šventą dieną pagal susitarimą.

Tel. Brockton 5112
DANTISTAS
DR. A. J. GORMAN
(GUMAUSKAS)
705 Main St., Montello, Mass.
(Kampas Broad Street)
Ofiso valandos:
Ryte nuo 10 iki 12 val.
Dieną nuo 2 iki 5 val.
Vakare nuo 6 iki 8 val.
Sekmadieniais pagal sutartes.

TEL. So. Boston 0506—W.
LIETUVYS DANTISTAS
A. L. KAPOČIUS
251 Broadway, So. Boston
("Keleivio" name)
Ofiso Valandos: nuo 9 iki 12, nuo 1:30 iki 6 ir nuo 6:30 iki 9 vakare
Seredomis nuo 9 iki 12 val. dieną
Subatomis nuo 9 iki 6 vak. Nedėliomis nuo 9 iki 12 (pagal sutartį)

"Darbininko" katalogas

ĮVAIRIOS KNYGOS

MANDAGUMAS—įvairūs patarimai užsilaikymo draugystėje ir visuomeniniame gyvenime. Parašė Kun. A. Staniukynas — 20c.

APIE KATALIKŲ TIKYBOS TIKRYBĘ—pažinimas tikybos, jos privalumų, ypatybių ir tikrojo kataliko priedermės. Parašė Kun. Jezuitas Feliksas Cozel — 30c.

TRETININKŲ JUBILIEJUS—700 metų sukaktuvėms paminėti aprašymas Šv. Pranciškaus vienuolijų ir 3 vienuolijų įstatai — 8c.

HUCKLEBERRY FINNAS—labai įdomi apysaka — 75c.

PATARMĖS MOTERIMS—pamokinimas moterims jų asmeniniame, šeimyniniame ir visuomeniniame gyvenime. Parengė Kun. V. Kulikauskas — 15c.

BEN-HUR—Istoirjos apysaka iš Jėzaus Kristaus laikų. Labai įdomi ir plačiai žinoma knyga (audiniais apdarais). Vertė Jonas Montvila — 1.50

TEN GERAI KUR MŪS NĖRA—pasakojimas kaip mūsų išeiviams seksasi Amerikoje. Parašė Kun. J. Tumas — 50c.

TRYS KELEIVIAI—Krikščionis, žydas ir turkas. Pamokinanti apysaka. Parašė T. Vyniauskas. Vertė P. B. — 40c.

TRUMPI SKAITYMĖLIAI—labai gražūs pasiskaitymai apie įvairius gyvenimo atsitikimus. Parašė J. Tarvydas — 45c.

TURTO NORMA—moksliški pasiskaitymai. Parašė Uosis — 45c.

KELIONĖ APLINK PASAULĮ PER 80 DIENŲ—apie vienas derybas he galo įdomūs nuotikiai kelionės per įvairius kraštus. Parašė Julius Verne. Vertimas J. Balčikonio — 1.00

PRAMONINĖS DEMOKRATIJOS PAGRINDAI—parašė Uosis — 75c.

DIDŽIOJO KARO UŽRAŠAI—su paveikslais iš 1914—16 met;. Parašė P. Žadeikis. — 75c.

GERUMAS—aprašymas apie gerumą per Tėvą Faberą-Filipiną. Vertė Kun. P. L. — 15c.

TABAKAS—NUODAI—rūkymo kenksmas; pagal d-rą Nikolskį parengė S. Kaimietis — 15c.

UŽKEIKTA MERGELĖ SU BARŽDA IR BARZDASKUTIS—apysaka — 15c.

KATALIKŲ BAŽNYČIA IR DEMOKRATIZMAS. — Parašė Kunigas Tamas Žilinskas — 50c.

APAŠTALYSTĖS MALDOS Statutas—vertė Kun. P. Saurusaitis 25c.

GEGUŽĖS MĖNUO—Kun. Pr. Žadeikio — 50c.

ARITMETIKOS UŽDAVINYNAS — 25c.

VAIKŲ DARBYMEČIUI—Rinkinėlis kalbos mokslui — 50c.

PETRIUKAS—laiškai vieno vaikelio. Vertė S. Rakauskas — 15c.

BOLŠEVIZMAS — Kas tai yra bolševizmas ir jo vykdymas Rusijoje — 15c.

ŽAIDIMŲ VAINIKAS—Savybės vakarėliams ir gegužinėms su gaidomis. Sutaisė Mates Grigonis — 50c.

LAIMĖ—(poema). Parašė Vaitkus — 50c.

MŪSŲ TIKĖJIMAS—Išaiškinimas pagrindų mūsų tikėjimo. Vertė Jonas M. Širvintas — 50c.

BITININKAS. Parašė Tėvas Jeronimas Pečkaitis — 50c.

LIETUVOS ŽENKLAI. Išleido J. Šeškevičius ir B-vė, Kaunas — 40c.

ĖMĘS IR KALBĖK: Deklamacijos, Monologai ir Dialogai. Parašė Juozas V. Kovas. Kaina — 30c.

GRAUDŪS VERKSMAI. Vertė Vysk. A. Baranauskas — 10c.

EUCHARISTIŠKOS STACIJOS. Sulietuvino Kun. P. Juškaitis — 15c.

KRISTAUS KRYŽIUS, Stacijos, Graudūs Verksmai, Maldos Gegužio, Birželio ir Spalių mėnesiams. Išleido kun. K. A. Vasys — 25c.

IŠGANYMO APSIREIŠKIMAI—atėjimas ir gyvenimas ant žemės Jėzaus Kristaus. Vaidinimas su gaidomis — 75c.

DANGAUS KARALIENĖ. Surinko Kun. M. Gavelevičius; be apdarų 75 centai, su apdarais — $1.00

TEATRAI

GILIUKINGAS VYRAS—2 aktų komedija; parašė S. Tarvydas — 25c.

ELGETŲ GUDRUMAS — trijų veiksmų komedija. Parašė Seirijų Juozukas — 25c.

UBAGŲ AKADEMIJA IR UBAGŲ BALIUS—komedijos po 1 aktą; parašė Seirijų Juozukas — 35c.

SNIEGAS—Drama 4 aktų. Vertė Akelaitis — 40c.

ESUMAS—3-čia dalis dramos "Gims Tautos Genijus." Parašė Kun. L. Vaicekauskas — 10c.

ŽYDŲ KARALIUS—drama 4 aktų, 5 pav. Vertė J. M. Širvintas — 30c.

VISI GERI—Trijų veiksmų vaizdelis; parašė F. V. — 10c.

PATRICIJA, arba nežinomoji kankinė—4 aktų drama. Vertė Jonas Tarvydas — 10c.

PILOTO DUKTĖ—5 veiksmų drama. Vertė Jonas Tarvydas — 35c.

DRAMOS: 1) Germana; 2) Fabiola—5 aktų; 3) Liurdo Stebūklas 4 aktų; parašė Jonas Tarvydas — 65c.

VAIKŲ TEATRAI; dalis I: 1) Pagalvok ką darai; 2) Jono laimė; 3) Pasakyk mano laimę; Surinko S. K., D. ir N. — 15c.

VAIKŲ TEATRAI: dalis II: 1) Ištirsime paskui; 2) Antanukas našlaitis; 3) Mėginimas. Surinko S. K., D. ir N. — 15c.

POEZIJA, DAINOS IR EILĖS

VYČIŲ HIMNAS—Parašė Aleksandravičius — 25c.

BLAIVININKŲ HIMNAS—Česlovo Sosnausko — 15c.

EGLĖ, ŽALČIŲ KARALIENĖ—Opera Miko Petrausko — 5.00

ŠIŲ NAKCELY — 20c.

SIUNTĖ MANE MOTINĖLĖ — 20c.

VAI AŠ PAKIRSČIAU — 20c.

UŽ ŠILINGĖLĮ — 30c.

SKYNIAU SKYNIMĖLĮ — 10c.

LIGHO (latviška) — 10c.

MALDAKNYGĖS

PULKIM ANT KELIŲ—"D-ko" spauda. Odos apdarais $2.50 ir $3.50

Siųsdami užsakymus arba pinigus, visuomet adresuokite taip:

DARBININKAS

366 West Broadway South Boston, Mass.

P. J. AKUNEVIČIUS
Lietuvis Graborius
820 E. SIXTH ST., SO. BOSTON
Tel. S. B. 4486

Residencijos Telefonas: 0779-R. F
Ofiso Telefonas So. Boston 0779-W
S. BARUSEVIČIUS
Graviškas Graborius, balsamuotojas
Real Estate ir Public Notaras
258 W. Broadway
South Boston, Mass.
Residencija 888 Dorchester Avenue
Dorchester, Mass.

J. PETRUŠKEVIČIUS
Laisniuotas Graborius
Laikau automobilius del vesel ijų, krikštynų ir šiaip pasivažinėjimo, pigiau nė kiti.
162 Broadway, S. Boston, Mass.
Ofiso Tel. So. Boston 0304-W
Res. Tel. S. B. 0304-R.

Tel. Norwood 1503
E. V. WARABOW
(WRUBLIAUSKAS)
LIETUVIS GRABORIUS IR BALSAMUOTOJAS
1179 WASHINGTON STREET
Norwood, Mass.

PATARNAVIMAS DIENĄ IR NAKTĮ
D. A. ZALETSKAS
Graborius ir Balsamuotojas
877 ir 448 Cambridge Street
Cambridge, Mass.
Telephone University 8831-W